

Jaarverslag 2023

Versie 24 juni 2024 ALV

Dordtse
schoolvereniging

Inhoudsopgave

Onderdelen van het jaarverslag

Inleiding

I Bestuursverslag

1. Over de Dordtse schoolvereniging
  - 1.1. Governance
  - 1.2. Organisatiegegevens
  - 1.3. Organisatiestructuur
  - 1.4. Medezeggenschap
  - 1.5. Scholen
  - 1.6. Leerlingen
  - 1.7. Samenwerkingspartners
  - 1.8. Horizontale verantwoording
2. De koers van de Dordtse schoolvereniging:
  - Speerpunt 1. Identiteitsvorming & diversiteit**
    - Identiteit & missie & visie
    - Speerpunt 2. Onderwijs & kwaliteit**
      - Schoolweging, referentieniveaus & onderwijsresultaten
      - Breed aanbod
      - Talentontwikkeling
      - Onderzoek en ontwikkeling
      - Inspectie
    - 2.1 Passend onderwijs: belangrijk thema in 2023**
  - Speerpunt 3. Ouders & communicatie**
    - 3.1 Sociale veiligheid en klachten: belangrijk thema in 2023
    - 3.2 Meldcode
  - Speerpunt 4. ICT & veiligheid**
    - Stresstest
    - Verbetering administratieve processen
  - Speerpunt 5. Mens & organisatie/ strategisch personeelsbeleid: belangrijk thema in 2023**
    - A. Kenmerken van het personeelsbestand
    - B. Professionele ontwikkeling
    - C. Begeleiding startende leerkrachten
    - D. Formatie
    - E. In- en uitstroom en werving medewerkers
    - F. Ziekteverzuim en gezondheidsbeleid
    - G. Duurzame inzetbaarheid
    - H. Uitkeringen na ontslag
    - I. Werkdrukverlaging en besteding werkdrukmiddelen
    - J. Stagevergoedingen
  - Speerpunt 6. Duurzaamheid & gebouwen**
    - A. Energielasten
    - B. Arcade huisvesting
    - C. Voorziening groot onderhoud
  - Speerpunt 7. Bestuur & organisatie**
    - Kwaliteitskalender
- 2.1. Nationaal Programma Onderwijs NPO: belangrijk thema in 2023
- 2.2. Zaken met politieke of maatschappelijke impact

- 3. Financieel beleid**
  - 3.1. Doelen en resultaten**
  - 3.2. Financiële kengetallen**
  - 3.3. Analyse van het resultaat**
  - 3.4. Balans**
  - 3.5. Treasury**
  - 3.6. Allocatie van middelen**
  - 3.7. Onderwijsachterstandsmiddelen**
  - 3.8. Continuïteitsparagraaf**
    - A. Vereenvoudiging van de bekostiging**
    - B. Leerlingaantallen**
    - C. Formatie Dordtse Schoolvereniging**
    - D. Overige kengetallen**
    - E. Meerjarenbegroting 2024-2028**
    - F. Meerjarenbalans 2023-2027**
    - G. Beoordeling van de vermogenspositie**
  - 3.9. Risico's en risicobeheersing**
  - 3.10. Toekomstige ontwikkelingen en investeringen**
  - 3.11. Duurzaamheid**
- 4. Verslag Toezichthouder**
  - 4.1. Inleiding**
  - 4.2. Samenstelling bestuur**
  - 4.3. Taken en bevoegdheden bestuur**
  - 4.4. Belangrijke ontwikkelingen in 2023**
  - 4.5. Bestuursvergaderingen in 2023**
  - 4.6. Resultaten**
- 5. Verslag Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad**

II Jaarrekening

Kengetallen

A1 Grondslagen

A2 Balans per 31 december 2023

A3 Staat van baten en lasten 2023

A4 Kasstroomoverzicht 2023

A5 Toelichting behorende tot de balans

A6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

A7 Overzicht verbonden partijen

A8 Wet normering topinkomens

A9 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

A10 Gebeurtenissen na balansdatum

OVERIGE GEGEVENS

B1 Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat

B2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

B3 Ondertekening jaarverslag

Ontwikkeling en groei

Terugblik op 2023: Een Jaar van Voortgang en Ambitie

Geachte lezers,

Het jaar 2023 was voor ons een tijd van reflectie, actie en viering. In dit jaarverslag nemen wij u graag mee op een reis door onze prestaties, uitdagingen en triomfen.

Als Dordtse Schoolvereniging leggen we graag verantwoording af voor diverse aspecten van onze organisatie, waaronder onderwijsbeleid, personeelsbeleid, huisvesting, bedrijfsvoering en financiën. We zijn verheugd om te melden dat dankzij vastberadenheid en toewijding, we belangrijke stappen hebben gezet in het verwezenlijken van onze doelen.

In navolging van het vormgeven van ons nieuwe koersplan in 2022, hebben we in 2023 hard gewerkt aan de implementatie van onze strategische speerpunten en de versterking van onze kernwaarden. Met de donkere wolken van de pandemie achter ons, hebben we ons met hernieuwde energie gericht op het bevorderen van onderwijskwaliteit en het behalen van uitstekende resultaten. Hoewel we tevreden zijn met onze vooruitgang, rusten we niet op onze lauweren. Ons doel blijft om tot de top van de scholen in Dordrecht te behoren.

Een bijzonder hoogtepunt van het jaar was de viering van het 150-jarig bestaan van School Mühring. Deze mijlpaal hebben we met trots en enthousiasme gevierd, als een moment om onze rijke geschiedenis te eren en vooruit te kijken naar een veelbelovende toekomst.

Als directeur-bestuurder ben ik verheugd om te getuigen van de harmonie en ambitie die onze scholen kenmerken. Samen met onze geweldige teams van leerkrachten, ondersteunend personeel én samen met onze leerlingen en ouders, streven we dagelijks naar het leveren van hoogwaardig onderwijs. Onze scholen zijn niet alleen centra van leren, maar ook van gemeenschap en groei.

Namens het gehele bestuur wil ik mijn dank uitspreken aan iedereen die heeft bijgedragen aan het succes van onze Vereniging. Uw inzet en toewijding maken het mogelijk om onze missie te vervullen en onze visie te verwezenlijken.

Met vriendelijke groet,

Pien Verwilligen

Directeur-bestuurder

Onderdelen van het jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag en de jaarrekening.

I Bestuursverslag

De Dordtse Schoolvereniging heeft duidelijke ambities en werkt actief aan het bieden van kwalitatief hoogstaand onderwijs voor alle leerlingen. Deze inspanningen worden uiteengezet en toegelicht in het bestuursverslag.

In het eerste hoofdstuk van het bestuursverslag wordt de bestuurlijke structuur van de organisatie besproken, waarbij de belangrijkste functies worden belicht. Vervolgens, vanaf hoofdstuk 2, wordt de focus gelegd op de missie, visie en het Koersplan 2022-2026. Het koersplan en de daaruit voortvloeiende speerpunten vormen de kern van het verslag, waarbij doelstellingen, ambities, activiteiten en behaalde resultaten in samenhang worden beschreven. Het verslag voldoet aan alle wettelijke vereisten en regelgeving.

Binnen het verslag wordt tevens uitgebreid ingegaan op de wijze waarop het toezicht op de organisatie is uitgevoerd door het bestuur.

Het financiële hoofdstuk van het bestuursverslag biedt een gedetailleerde bespreking van de cijfers en een financiële analyse.

II Jaarrekening

De jaarrekening is een financiële weergave van de Vereniging, met een toelichting op de feitelijke cijfers over het boekjaar 2023.

Ook de jaarrekening bevat de wettelijk voorgeschreven informatie.

I BESTUURSVERSLAG

De School Mühring begin vorige eeuw

Hoofdstuk 1. Over de Dordtse schoolvereniging

1.1. Governance

De Dordtse Schoolvereniging is een gemeenschap waar alle ouders van de leerlingen lid van zijn. Binnen deze vereniging neemt de Algemene Ledenvergadering de hoogste positie in. Het bestuur, samengesteld uit toezichthoudende leden, ouders van leerlingen, een onafhankelijk voorzitter en een uitvoerend bestuurder, staat aan het roer van de vereniging.

De toezichthoudende leden zetten zich belangeloos in en ontvangen geen vergoeding voor hun inzet. De voorzitter ontvangt wel een bescheiden vergoeding. De duidelijke scheiding tussen het toezichthoudend en uitvoerend bestuur is formeel vastgelegd in [de statuten van de vereniging](#), die in 2021 zijn aangepast volgens de meest recente wetgeving.

De specifieke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur zijn gedetailleerd beschreven in het [managementstatuut](#) (formeel vastgesteld 2 feb 2024) op en het [Toezichtkader](#) (4 sept 2023). Het bestuur conformeert zich aan de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs.

De samenstelling van het toezichthoudend bestuur in 2023:

Toezichthouder	Functie
T. Jansen (Tycho)	Voorzitter, aangetreden op 28 maart 2023
Y. Lugthart (Yvette)	Lid, waarnemend voorzitter tot 28 maart 2023
A.D. Sterk (Alain)	Penningmeester tot 27 juni 2023
M.W.V. Muller (Marnix)	Lid
A.Noordegraaf (Anneloes)	Lid, uitgetreden op 5 september 2023
S.A. van Vliet (Stefan)	Penningmeester
C.A. van Klink (Kees)	Penningmeester, aangetreden op 28 maart 2023

1.2 Organisatiegegevens

Tenaamstelling:	Dordtse Schoolvereniging voor basisonderwijs op algemene grondslag
Bestuursnummer:	41184
Adres:	Blekersdijk 94, 3311LG Dordrecht
Telefoonnummer	078-6390120
Email	p.verwilligen@dsvag.nl en bestuur@dsvag.nl
Website	www.dordtseschoolvereniging.nl
Contactpersoon	Pien Verwilligen
Functie	Directeur-bestuurder
Telefoonnummer	078-6390120

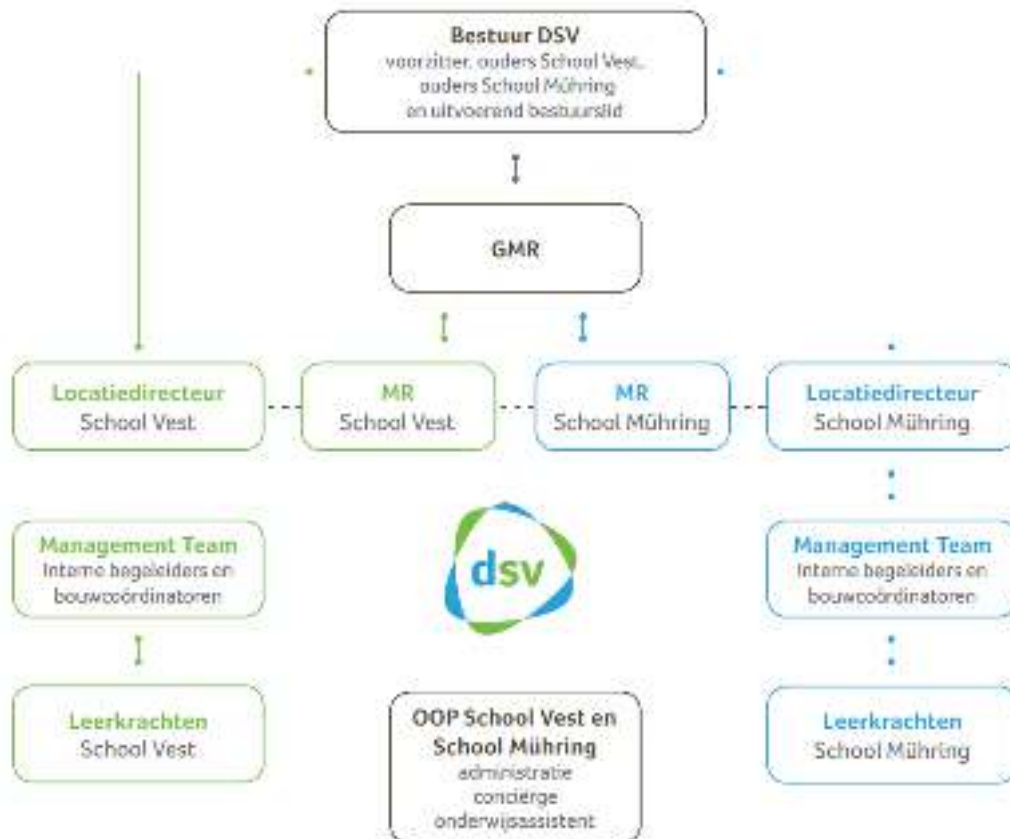
Kamer van Koophandel:

23092925

Website:

<https://www.dordtseeschoolvereniging.nl/>

1.3 Organisatiestructuur

Bestuur en uitvoerend bestuurder

Het bestuur is het bevoegd gezag van de Dordtse schoolvereniging.

De uitvoerend bestuurder is Pien Verwilligen. Ze is tevens lid van de remuneratiecommissie van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Dordrecht, vice-voorzitter van de ALV van Arcade en bestuurslid van de Zomerschool Dordrecht. Deze nevenfuncties zijn onbezoldigd.

Schooldirecteuren

Elke school wordt geleid door een schooldirecteur die integrale verantwoordelijkheid draagt voor het dagelijks reilen en zeilen van de school. Arjan Vis vervult de rol van schooldirecteur op School Vest, terwijl Ingeborg Spijkers de schooldirecteur is van De School Mühring. De specifieke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van deze directeuren zijn nauwkeurig vastgelegd in de functieomschrijving en het managementstatuut.

Ondersteuning

Voor de dagelijkse gang van zaken worden de schooldirecteuren ondersteund door onderwijsspecialisten en/of bouwcoördinatoren. Intern begeleiders bieden waardevolle ondersteuning aan de directie en leerkrachten op het gebied van leerlingenzorg. Specialisten, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel gebied, spelen een cruciale rol in de beleidsontwikkeling binnen hun expertisegebied en bieden praktische ondersteuning aan collega's in de dagelijkse uitvoering.

Onderwijsassistenten vervullen een belangrijke rol, zowel in als buiten de klas, om het onderwijs aan individuele leerlingen of groepjes leerlingen te faciliteren. Daarnaast zijn er specifieke functies zoals een technisch assistent, een ICT-medewerker en administratief personeel binnen het team.

Voor de verwerking van personeels- en salarisadministratie, evenals de financiële administratie, wordt samengewerkt met een extern administratiekantoor.

1.4 Medezeggenschap

Elke school heeft een Medezeggenschapsraad (MR), samengesteld uit ouders en onderwijsmedewerkers. De MR speelt een actieve rol door mee te praten, in te stemmen of advies te geven over schoolgerelateerde kwesties, waaronder het schoolbeleid, het schoolplan, het zorgplan, onderwijsverbeteringen, onderwijstijd, de schoolgids, het schoolreglement en ouderbijdragen. Als gesprekspartner van de schooldirecteur heeft de MR een belangrijke rol in het besluitvormingsproces.

Zie voor meer informatie het actuele [medezeggenschapsreglement](#).

Naast de individuele MR's is er ook een Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR), bestaande uit ouders en onderwijsmedewerkers van beide scholen. De GMR fungeert als gesprekspartner van de directeur-bestuurder en is betrokken bij beslissingen, goedkeuringen en adviezen met betrekking tot overkoepelende aangelegenheden, zoals de begroting van de vereniging, de strategische koersontwikkeling en bovenschools personeelsbeleid. De GMR, bestaande uit twee ouders en twee leerkrachten, richt zich op beleidsmatige kwesties die de individuele scholen overstijgen. Er vinden regelmatig overlegmomenten plaats tussen de directeur-bestuurder en de GMR, ongeveer zeven keer per jaar. De GMR rapporteert jaarlijks over haar werkzaamheden, zoals gedocumenteerd in hoofdstuk 5 van dit verslag.

1.5 Scholen

De twee scholen van de Dordtse schoolvereniging bevinden zich in het centrum van Dordrecht.

De School Mühring (04WG)

Vrieseweg 92

3311 NZ Dordrecht

078 613 50 64

Directeur: I.H.A.M. (Ingeborg) Spijkers

i.spijkers@dsvag.nl

Website: www.deschoolmuhring.nl

School Vest (07OV)
Blekersdijk 94
3311 LG Dordrecht
078 639 01 20
Directeur: A.F.J (Arjan) Vis
a.vis@dsvag.nl
Website: www.schoolvest.nl

1.6 Leerlingen

Het formele moment om de leerlingenaantallen vast te stellen is verschoven van 1 oktober naar 1 februari.

Leerlingaantallen School Vest en De School Mühling							
Brin		1 okt 2020	1 okt 2021	1 feb 2022	1 okt 2022	1 feb 2023	1 feb 2024
07OV	School Vest	390	378	394	372	398	381
04WG	De School Mühling	231	226	234	233	245	237
		-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal		621	604	628	605	643	618

Voor School Vest is het leerlingaantal in februari 2024 lager dan in 2023 door een relatief hoge uitstroom tussendoor. De School Mühling had net als Vest ook een piek in 2023, gevolgd door een daling. Al met al heeft de daling van het aantal leerlingen in 2024 gevolgen voor de begroting van 2025. De prognose staat in hoofdstuk 3 van dit verslag.

1.7 Samenwerkingspartners

De Dordtse schoolvereniging onderhoudt contacten met veel partijen en hecht grote waarde aan de verbinding en de dialoog met deze partijen.

De belangrijkste samenwerkingspartners zijn:

1. Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Dordrecht. Alle schoolbesturen voor primair en speciaal onderwijs uit Dordrecht zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het aanbod van passend onderwijs aan alle kinderen van 4 tot 12 jaar van Dordrecht. In 2022 is het nieuwe Ondersteuningsplan vastgesteld, dat is in 2023 nader uitgewerkt. De basisondersteuning, die elke school in huis moet hebben is herijkt. In 2024 en 2025 staat het allocatiemodel op de agenda.
2. De gemeente Dordrecht heeft samen met de Dordtse schoolbesturen de Dordtse Onderwijsvisie ontwikkeld (2020). Na een koerswijziging is het accent gelegd op de financiële ondersteuning van de 12 basisscholen van Dordrecht met de meeste achterstandsl leerlingen. De Dordtse schoolvereniging maakt sinds eind 2022 deel uit van de regiegroep en vertegenwoordigt de schoolbesturen die geen achterstandsscholen hebben. Het doel is om betrokken te zijn en blijven en kennis te delen.

3. Arcade is een vereniging van elf schoolbesturen in het primair en speciaal onderwijs die gezamenlijk de zorgplichttaken van de gemeente heeft overgenomen met betrekking tot de onderwijshuisvesting met als doel in dialoog te komen tot betere onderwijshuisvesting voor de leerlingen van Dordrecht.
4. Het bestuur werkt samen met SDK voor buitenschoolse opvang op beide scholen en met Kinderopvangorganisatie Prokino, verantwoordelijk voor de peuterspeelzaal Pippeloetje bij School Vest.
5. Passie voor Onderwijs is een samenwerkingsverband van schoolbesturen in de Drechtsteden en richt zich op het werven van leerkrachten en schoolleiders en op het binden en boeien van het huidige medewerkers teneinde ze te behouden voor het onderwijs. De besturen vormen samen de RAP-regio. Er worden gesprekken gevoerd om samen een Onderwijsregio te vormen, aangevuld met Samen Opleiden-schoolbesturen.
6. De Dordtse schoolvereniging is lid van de PO-Raad, de sectorraad voor het primair onderwijs.
7. De Dordtse schoolvereniging is lid van de Vereniging voor Bijzondere Scholen (VBS) en Verus.
8. De vereniging is aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie voor het bijzonder onderwijs. In 2022 is een nieuwe externe vertrouwenspersoon Saffira Becker aangetrokken. Ouders en teamleden kunnen een beroep op haar doen voor ondersteuning en advies.
9. Groenendijk administratiekantoor verzorgt de financiële en personeelsadministratie. Het administratiekantoor heeft een ISAE 3000 -verklaring.

1.8 Horizontale verantwoording

Een onderwijsorganisatie als de Dordtse Schoolvereniging heeft de brede maatschappelijke opdracht om leerlingen voldoende (zelf) kennis, (sociale) vaardigheden mee te geven om op een goede manier deel uit te maken van en bij te dragen aan de maatschappij van de toekomst.

De Dordtse schoolvereniging wil de betrokkenen bij het onderwijs zoveel mogelijk horen. Medewerkers worden betrokken bij de beleidsvorming, middels de formele medezeggenschapsraden maar ook via de werkoverleggen. De leerlingen van De School Mühring kiezen hun vertegenwoordiging in de leerlingenraad.

Ouders zijn lid van de Vereniging en de Algemene ledenvergadering is het hoogste orgaan van de vereniging. De toezichthoudende bestuursleden zijn ouders, ouders zijn lid van de medezeggenschapsraden, van de ouderraden en werken vaak in de scholen mee als vrijwilliger.

Met heldere communicatie via social school en Instagram en posters in de scholen, worden ouders en leerlingen betrokken bij wat er in de scholen gebeurt.

Dit is een voorbeeld van de wijze waarop de uitvoerend bestuurder en de schooldirecteuren alle interne stakeholders betrekken bij de beleidsvorming. Zij leggen aan diezelfde stakeholders formeel en informeel verantwoording af over het gevoerde beleid en de bereikte resultaten.

Hoofdstuk 2. De koers van de Dordtse schoolvereniging

Hoe kijken we naar onze scholen en naar ons onderwijs? Waar zijn we trots op, wat willen we behouden en waar zien we kansen voor groei? Voor de toekomst van onze scholen zijn dit belangrijke vragen.

In 2022 hebben we samen met het MT, de teams, de (G)MR-en, het bestuur, ouders en leerlingen de nieuwe koers bepaald. We hebben een kompas gemaakt voor de komende vier jaren, met onze visie, missie en kernwaarden, uitgewerkt in zeven concrete speerpunten met een planning en een financiële vertaling.

Dit is ons strategisch beleid: het beleid dat we uitvoeren om onze doelen te behalen.

Om de visie en de missie te realiseren zijn zeven concrete speerpunten gekozen. Deze speerpunten zijn bedoeld om de ontwikkeling van het onderwijs in de goede richting te sturen en te versterken. In het koersplan staat per speerpunt wat de doelen zijn voor de komende vier jaar, wat er gedaan moet worden en hoe de opbrengsten gemeten worden.

De zeven speerpunten zijn:

1. Identiteitsvorming & diversiteit
2. Onderwijs & kwaliteit
3. Ouders & communicatie
4. ICT & veiligheid
5. Mens & organisatie
6. Duurzaamheid & gebouwen
7. Bestuur & organisatie

Hieronder worden de speerpunten uitgewerkt.

Speerpunt 1. Identiteitsvorming & diversiteit

Het eerste speerpunt gaat over wie we zijn en waar we voor staan: wat willen we zijn, voor onze kinderen en voor onszelf? Onze vereniging biedt onderwijs op algemene grondslag, dat betekent dat in ons onderwijs verweven zit dat alle mensen welkom zijn, dat we van elkaar verschillen en dat we deze onderlinge verschillen erkennen, leren kennen en waarderen. Dat is de kern van onze identiteit. We willen dat iedereen in en om de school zich daar bewust van is.

Identiteit, missie & visie

De koers van de Dordtse schoolvereniging is leidend bij de inzet van mensen en middelen. Aan de basis van de koers liggen de identiteit, de missie en de visie en alles komt samen in onze kernwaarden.

Identiteit:

De Dordtse schoolvereniging verzorgt basisonderwijs op algemene grondslag, dat wil zeggen op basis van gelijkheid en wederzijds respect voor alle kinderen en ouders.

De missie van de Dordtse schoolvereniging is:

Samen werken we aan de ontwikkeling en het geluk van onze leerlingen. Zo dragen we bij aan een vreedzame en duurzame maatschappij en een betere wereld.

De visie is:

Goed onderwijs helpt kinderen om hun eigen weg te vinden in het leven, en een plaats voor zichzelf te vinden in de wereld. De school is een oefenplaats voor de samenleving. Op onze scholen helpen we onze leerlingen daarom om zichzelf te leren kennen en uit te drukken. Ook leren we hen andere mensen te begrijpen; dat doen we door onderlinge verschillen en overeenkomsten te laten zien en waarderen. Wij reiken daarvoor de kennis aan en laten kinderen ervaringen opdoen met diversiteit in de klas en de wereld om hen heen. We brengen de wereld in de klas en praten met de kinderen over wat daarin gebeurt en wat dat voor hen zelf kan betekenen.

Om ervoor te zorgen dat leerlingen een zinvolle en persoonlijke plek in de samenleving in kunnen nemen, besteden we nadrukkelijk aandacht aan burgerschapsvaardigheden en aan rekenen, taal, schrijven en lezen.

We ondersteunen onze leerlingen in hun ontwikkeling naar zelfstandige en verantwoordelijke burgers.

We weten zeker dat iedereen kan leren en zich kan ontwikkelen. We geloven dat we door op onze eigen wijze in de scholen te werken, we bijdragen aan het geluk van onze kinderen, nu en later, én dat we werken aan een duurzame en vreedzame samenleving.

Dit alles doen we samen: in de scholen met ouders en met onze partners. We hebben elkaar nodig om onze ambities te verwezenlijken.

Onze kernwaarden zijn:

Ontwikkeling & groei – verantwoordelijkheid – samen – gelijkwaardigheid – veiligheid

We zijn twee scholen, we vormen één team.

We werken samen waar het kan en leveren maatwerk waar het moet.

Toegankelijkheid & toelating

Met onze algemeen bijzondere identiteit dragen wij uit dat alle leerlingen, die regulier basisonderwijs kunnen volgen en waarvan de ouders de uitgangspunten van de Dordtse schoolvereniging onderschrijven, welkom zijn op onze scholen. Broertjes en zusjes van kinderen die al bij ons op school zitten worden altijd geplaatst en verder gaat de plaatsing op volgorde van inschrijving.

Het [koersplan 2022-2026](#) is beschikbaar op de website.

Speerpunt 1. Doelen en resultaten in 2023

In 2023 is hard gewerkt aan het visualiseren van het Koersplan. In een oogopslag kunnen leerlingen, ouders en alle medewerkers zien wat onze kernwaarden zijn en aan welke speerpunten we werken. De poster hangt op diverse plaatsen in de scholen.

In het burgerschapsonderwijs komt onze identiteit tot uitdrukking. Er gebeurt veel op dit gebied: de werkgroepen op beide scholen brengen in kaart wat er gebeurt en of en op welke wijze er veranderingen nodig zijn, ook in het licht van de burgerschapsdoelen vanuit het ministerie van OCW (verwacht in 2024).

Er worden merkbare stappen gezet, dat blijkt uit de gesprekken die in de school gevoerd worden over onze identiteit en hoe we onze identiteit vertalen naar wat we doen in de praktijk van de scholen.

Speerpunt 2. Onderwijs & kwaliteit

Onderwijs heeft meerdere doelen of dimensies. Professor Biesta spreekt van kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.¹ Wij willen onze leerlingen het beste onderwijs bieden en hebben genoeg kwaliteit en professionaliteit in huis om betere onderwijsresultaten te halen dan wettelijk van ons verwacht wordt.

Door een breed aanbod, denk aan sport, cultuur, maatschappelijke vorming en creativiteit, kunnen alle leerlingen hun talenten ontwikkelen. Tegelijkertijd weten we dat de onderwijstijd beperkt is; we benutten deze tijd goed om maximaal bij te dragen aan de brede ontwikkeling van leerlingen.

We hebben hoge verwachtingen van leerlingen en stellen ambitieuze doelen. Beide scholen stellen hun eigen doelen vast, die worden afgeleid van het Koersplan en uitgewerkt in het schoolplan 2023-2027.

Schoolweging, referentieniveaus & onderwijsresultaten

De scholen zijn resultaat- en opbrengst-gericht dat wil zeggen dat ze de onderwijsresultaten goed in het vizier houden.

De inspectie hanteert bij het beoordelen van de onderwijsresultaten referentieniveaus die (deels)afhankelijk zijn van de schoolweging². De landelijke schoolweging loopt van 20 tot 40. Hoe lager de schoolweging, hoe minder complex de leerlingenpopulatie en hoe hoger de resultaten van de school verwacht worden. De meeste scholen hebben een schoolweging rond het gemiddelde, dat iets onder 30 ligt.

De Inspectie hanteert deze referentieniveaus om te bepalen of leerlingen voldoende hebben geleerd op het gebied van lezen, taalverzorging en rekenen en gebruikt daarbij twee indicatoren. De eerste indicator is 1F, het gaat hierbij om het fundamentele niveau, de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Deze signaleringswaarde is voor alle scholen gelijk, te weten 85%. De tweede indicator is 1S/2F. Dit niveau is vastgesteld voor de leerlingen die meer aankunnen (2F is voor begrijpend lezen en 1S is voor rekenen).

Wat betekent dit voor School Vest en De School Mührling? In onderstaande tabel de schoolweging van de afgelopen jaren. De schoolweging ligt voor beide scholen onder het gemiddelde.

Schoolweging				
	2020-2021	2021-2022	2022-2023	3 jaar-gemiddelde *
School Vest	26,87	27,19	27,19	27,16
De School Mührling	26,12	25,13	25,32	25,52

*de inspectie gebruikt het 3 jaarsgemiddelde bij haar beoordeling van de resultaten.

¹ Bij kwalificatie gaat het erom dat leerlingen zich kennis, vaardigheden en competenties eigen maken die nodig zijn voor het kunnen participeren in de samenleving en het functioneren in het toekomstige beroepsleven. In het domein van de socialisatie worden leerlingen voorbereid op hun leven als lid van een gemeenschap en maken kennis met de normen en waarden van het grotere geheel, wat een samenleving kan zijn. Betrokkenheid en relatie staan voorop. In het domein subjectificatie staat de vorming van de persoon centraal en de ontwikkeling van zijn eigen identiteit en uniciteit, zijn autonomie en verantwoordelijkheid en het ontdekken van zijn drijfveren en passies.

² Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent de schoolweging van een school op basis van de volgende kenmerken: Het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten.

Zoals gezegd zijn de signaleringswaarden en het streefniveau afhankelijk van de schoolweging. In onderstaande tabellen staan de scores van elke school op 1F en 1S/2F niveau. De scholen worden vergeleken met scholen met dezelfde weging. De schoolwegingen van School Vest en De School Mührling zijn niet hetzelfde en ze worden dus ook niet met dezelfde scholen vergeleken.

SCHOOL VEST scores op referentieniveaus						
	2020-2021		2021-2022		2022-2023	
	1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F
Landelijk gemiddelde *	96,7%	53,6%	96,7%	53,6%	96,7%	63,3%
School Vest	94,3%	50,3%	97,4%	63,5%	100%	78,6%

*voor vergelijkbare scholen met dezelfde schoolweging

SCHOOL MÜHRLING scores op referentieniveaus						
	2020-2021		2021-2022		2022-2023	
	1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F
Landelijk gemiddelde *	96,8%	55,1%	96,8%	55,1%	96,8%	65,9%
De School Mührling	94%	63,6%	97,2%	69%	100%	76,3%

*voor vergelijkbare scholen met dezelfde schoolweging

Beide scholen scoren ruim boven de signaleringswaarden op 1F. En beide scholen scoren in het jaar 22/23 op referentieniveau 1S/2F opnieuw beter dan vergelijkbare scholen. Dit zijn goede scores, waar we met recht trots op zijn. Tegelijkertijd weten we dat de scores ook groepsafhankelijk dat wil zeggen dat de kindkenmerken van de leerlingen in de groep medebepalend zijn voor de scores op de Cito-toetsen.

De resultaten op de middentoetsen en eindtoetsen worden op beide scholen op dezelfde wijze geanalyseerd. De ambitie normen liggen hoog. Onze scholen hebben afgesproken dat voor 70% van de leerlingen van een groep een I, II of III score haalbaar moet zijn, waarvan 25% een I score (CITO berekent een landelijk gemiddelde van 60% een I, II of III score, waarvan 20% een I score). Deze hoge ambities dragen bij aan de hoge resultaten.

Voor meer informatie over de onderwijsresultaten, zie 2.7 belangrijk thema in 2023 Nationaal Programma Onderwijs.

Breed aanbod

De ambitie van de scholen is een breed onderwijsaanbod. Sport, cultuur en burgerschap zijn belangrijk.

- Alle leerlingen krijgen twee lesuur bewegingsonderwijs per week.
- Beide scholen zijn museumschool en werken samen aan met het Dordts Museum aan kunstzinnige vorming. Zo is er het kunstwerk van de maand, gaan klassen op museumbezoek en vinden er museumlessen plaats op de school.
- Burgerschapsonderwijs is verweven in het hele onderwijsaanbod. In de nieuwe schoolplannen wordt de leerlijn burgerschapsonderwijs opnieuw vormgegeven.

Talentontwikkeling

Het aanbod voor meer begaafde leerlingen heeft structureel vorm gekregen. Op School Vest biedt de specialist Hoogbegaafdheid extra aanbod aan dat enerzijds door de eigen leerkracht kan worden ingezet en anderzijds in kleine groepjes wordt aangeboden. Op de School Mühning is een werkgroep hoogbegaafdheid actief. De gespecialiseerde leerkrachten bieden extra onderwijsaanbod op basis van verschillende thema's. Middels teamscholingen blijft het team betrokken.

Internationalisering

Op beide scholen werkt de eigen leerkracht met de leerlingen aan een interactief digitaal programma 'take it easy' aan het verwerven van de Engelse taal. Op school Mühning vanaf groep 1, op school Vest vanaf groep 6. Verder voert de Dordtse schoolvereniging geen beleid op het gebied van internationalisering.

Onderzoek en ontwikkeling

Binnen de Dordtse Schoolvereniging is geen apart beleid geformuleerd met betrekking tot het doen van onderzoek. Voor de beleidsvorming en de vergelijking met andere onderwijsorganisaties maken we gebruik van de benchmark PO en het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs.

De oudertevredenheid is in 2022 gemeten en apart besproken in het kader van het Koersplan en deze meting wordt in 2024 weer gedaan. De leerlingonderzoeken worden jaarlijks uitgevoerd, zie verder bij sociale veiligheid en klachten.

In 2023 is de Risico Inventarisatie en het medewerkersonderzoek uitgevoerd.

In het schooljaar 2023-2024 hebben de scholen onder leiding van een externe onderwijspecialist Hans van Dael een actieonderzoek gedaan binnen de eigen school. Zie speerpunt 2. Doelen en resultaten in 2023.

2.1. Maatschappelijk thema 2023 Passend onderwijs

De Dordtse schoolvereniging vormt samen met de andere schoolbesturen samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Dordrecht. Alle schoolbesturen uit Dordrecht zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het aanbod van passend onderwijs aan alle kinderen van 4 tot 12 jaar van Dordrecht. In 2022 is het nieuwe Ondersteuningsplan vastgesteld. De schoolbesturen hebben in dat plan afspraken gemaakt over de basisondersteuning die elke school zelf biedt aan haar leerlingen. Elke school heeft een eigen schoolondersteuningsprofiel (SOP) waarin beschreven staat welke

ondersteuning een school specifiek biedt. School Vest³ en De School Mührling beschikken over specialistische kennis op het gebied van gedrag, sociale vaardigheden, hoogbegaafdheid en het jonge kind. De gespecialiseerde leerkrachten worden vrijgeroosterd om hun specialisme uit te kunnen voeren. De hoogbegaafdheidsspecialist is 0,4 fte per week beschikbaar voor beide scholen. School Vest heeft een specialist TOS in dienst voor 15 uur per week. Het SOP staat per school in de schoolgidsen en op de website, zo hebben ouders altijd inzicht in het ondersteuningsprofiel. Elke vier jaar wordt het SOP opnieuw vastgesteld. De MR heeft instemmingsrecht op het SOP.

Het Samenwerkingsverband verdeelt de financiële middelen om passende ondersteuning in de scholen mogelijk te maken.

De Dordtse Schoolvereniging ontvangt voor de realisatie van de doelen middelen van het Samenwerkingsverband PO. Hieronder de gegevens van 2023 en een doorkijkje naar 2024.

- De scholen kunnen een schoolarrangement en groepsarrangementen aanvragen om extra aandacht aan groepen leerlingen te kunnen besteden. Er was in 2023 een bedrag beschikbaar van 75 euro per leerling (in 2024 is dat 50 euro per leerling). Het afgelopen jaar 2023 heeft School Vest arrangementen aangevraagd voor de Kanjertraining (voor de sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat) en Wij voor de jeugd (spelbegeleiding en training tijdens de overblijf). De School Mührling heeft een arrangement aangevraagd voor een Klasse(n)krachttraining en voor Teach like a Champion.
- De IB-ers kunnen in samenspraak met de leerkracht een arrangement aanvragen voor een individuele leerling. Deze middelen worden ingezet voor individuele begeleiding, meestal door externe deskundigen. Zowel in 2023 als in 2024 is 38 euro per leerling beschikbaar.
- Het samenwerkingsverband draagt bij aan de kosten van de interne begeleiding, het bedrag wordt per jaar vastgesteld en bedroeg in 2023 € 51.000,- voor beide scholen. In 2024 is dat € 34.000,-: dat is € 17.000,- minder. De bijdrage wordt per 1 aug 2024 stopgezet vanwege de financiële tekorten van het samenwerkingsverband.
- Het Samenwerkingsverband heeft financieel bijgedragen aan de subgroep op school Vest, de groep die geformeerd is om een tiental leerlingen extra ondersteuning te bieden om onderwijsachterstanden in te halen (€ 42.000,-). Deze vergoeding geldt ook 2024 tot einde schooljaar 2023-2024.

Speerpunt 2. Doelen en resultaten in 2023

In het Koersplan zijn duidelijke ambities vastgelegd op het gebied van onderwijsresultaten, efficiënt gebruik van onderwijstijd, een robuuste zorgstructuur, een consistente en evidence-informed aanpak in de klas, en het oordeel van de Inspectie.

Onze ambitie is om uitstekend onderwijs te bieden aan onze leerlingen. In 2020 heeft de Inspectie de Dordtse schoolvereniging als 'goed' beoordeeld⁴. Sindsdien zijn er veranderingen geweest in het toezichtskader van de Inspectie, hebben we te maken gehad met de uitdagingen van de coronapandemie en hebben er wisselingen plaatsgevonden in het bovenschools managementteam

³ [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.schoolvest.nl/wp-content/uploads/2023/03/20230307-POS-Schoolsamenvatting-ondersteuning-ouders-Vest-2022-2023.pdf](https://www.schoolvest.nl/wp-content/uploads/2023/03/20230307-POS-Schoolsamenvatting-ondersteuning-ouders-Vest-2022-2023.pdf)

⁴ https://www.dordtse-schoolvereniging.nl/wp-content/uploads/2020/01/24-01-2020-IVHO_EDOCS-5466999-v2-Vierjaarlijks_onderzoek_bestuur_en_scholen-def.-240120.pdf

en de teams. We voelden de noodzaak om een externe blik te werpen op ons onderwijs. Samen met de teams heeft Hans van Dael, een onafhankelijk onderwijsadviseur, praktijkonderzoek uitgevoerd in de school, gericht op het verbeteren van de onderwijskwaliteit en het versterken van de onderzoeksvaardigheden van de leerkrachten. Het onderzoek richtte zich op het curriculum, pedagogisch-didactische benaderingen, professionalisering en leiderschap binnen de scholen. De resultaten zijn besproken in de teams en de aandachtspunten zijn geïntegreerd in een plan van aanpak binnen het schoolplan.

Beide scholen hebben verdere stappen gezet in hun professionaliseringstraject. Teamtraining is met name gericht op didactische en pedagogische vaardigheden, en sluit aan bij de doelstellingen die zijn vastgesteld in het Koersplan en de schoolplannen. In 2023 hebben beide scholen trainingen gevolgd op het gebied van sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat. School Vest heeft daarnaast training gehad in het Doordacht Passend Lesmodel, een gestructureerde aanpak voor instructie in de klas bestaande uit vier vaste fasen.

Speerpunt 3. Ouders & communicatie

Ouders/verzorgers zijn onze pedagogische en didactische partners. Door de coronatijd weten we nóg beter dat een goed contact met ouders een noodzakelijk voorwaarde is voor het leerproces van kinderen. We doen het samen.

Ouders zijn betrokken bij de school in de ouderraad, de MR, de GMR, als hulpouder en in het bestuur. Dat is een groot goed, dat we graag willen behouden.

Ons ideaal is dat leerlingen geen discrepantie voelen tussen hoe ouders (het onderwijs op) de school ervaren en hoe de school het onderwijs vormgeeft. De thuissituatie en de school versterken elkaar.

Onze doelstelling is dat elke ouders tenminste 1 keer per jaar contact heeft met de school.

Speerpunt 3. Doelen en resultaten in 2023

Nu de Corona-periode definitief is afgesloten, komen ouders echt weer in de school: op schriftjesmiddagen, voor rondleidingen en om mee te helpen bij activiteiten.

De dagelijkse communicatie met ouders vindt plaats via social schools. Instagram wordt ingezet voor het delen van de bijzondere gebeurtenissen.

In 2023 is gewerkt aan een communicatieplan, doel is om de verwachtingen over en weer helder te hebben: wat wordt hoe en wanneer gecommuniceerd. Het communicatieplan is in februari 2024 gelanceerd.

Ook is in 2023 de eerste informatieve en leuke ontmoeting met ouders georganiseerd. Juf Sofie gaf een inspirerende lezing in februari 2024.

Ouders nemen deel aan allerlei overlegorganen binnen de vereniging: de MR, de GMR, het bestuur.

Door natuurlijk verloop is er geregeld nieuwe aanwas nodig: de MR van Vest verwelkomde een nieuwe ouder, de GMR ook en het bestuur is op zoek gegaan naar versterking vooral van Mühring-ouders.

Het gaat niet altijd alleen maar goed in de communicatie. Er kan sprake zijn van miscommunicatie of verschillen van inzicht. Daar hebben we een klachtenprocedure en een externe vertrouwenspersoon voor.

3.1. Maatschappelijk thema 2023: Sociale veiligheid en klachten

Sociale veiligheid gaat over het bevorderen van sociaal gedrag door bijvoorbeeld gedragsregels op school en het tegengaan van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Voorbeelden zijn: pesten, agressie, geweld, discriminatie, racisme, (homo)seksuele intimidatie, radicalisering en extremisme.

Een sociaal veilige en gezonde werkomgeving is een omgeving waarin collega's respectvol met elkaar omgaan, zichzelf kunnen zijn, fysiek en mentaal gezond zijn, fouten mogen maken en hun vakmanschap optimaal kunnen inbrengen in hun betekenisvolle werk.

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen, ouders en medewerkers zich veilig voelen in hun leer- en werkomgeving. De scholen hebben elk een eigen vertrouwenspersoon voor ouders en leerlingen die ergens mee zitten en daar over willen praten, hun gegevens zijn te vinden op posters in de school, in de schoolgids en op de websites. De vereniging heeft in 2022 een nieuwe, professionele, externe vertrouwenspersoon aangetrokken: mevrouw Saffira Becker⁵. Haar gegevens zijn te vinden op posters in de scholen, in de schoolgidsen en zijn onder de aandacht gebracht van de ouders en het onderwijspersoneel via social schools. Saffira Becker rapporteert in haar jaarverslag over haar werkzaamheden in 2023.

Samenvatting jaarverslag S. Becker:

Meldingen

Het aantal meldingen en klachten m.b.t. de psychosociale (arbeids)belasting heb ik in onderstaande tabel weergegeven.

Aard van de melding/klacht	2022	2023	Ouder	Medewerker	L>L	L>S	M>M
	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal			
(Seksuele)intimidatie							
Discriminatie							
Agressie en geweld							
Pesten en fysieke intimidatie	1	1			1	1	
Integriteitkwestie							
Overige		1	3			1	

L>L van leerling naar leerling

L>S van leerling naar school

M>M van medewerker naar medewerker

⁵ <https://www.dordtseschoolvereniging.nl/wp-content/uploads/20221221-poster-ouders-Saffira-Becker.pdf>

De melders geven aan dat er sprake is van pesten/ fysieke intimidatie tussen leerlingen onderling.

Ook geven zij aan dat het pestprotocol vanuit school niet altijd direct werd ingezet en/of na afronding gemonitord, waardoor in sommige gevallen het pesten aanhield of weer tot stand kwam.

De melders geven aan dat het pesten en de fysieke intimidatie voornamelijk plaats vinden op momenten waarbij minder toezicht aanwezig is. Met name tijdens de overblijf of het buitenspelen werd genoemd. Melders geven aan te twijfelen aan de kundigheid van de overblijfouders en in hoeverre zij verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor het corrigeren en oplossen van conflicten tussen de leerlingen.

Het lijkt voor ouders niet altijd duidelijk welke rechten ze hebben als ouders t.b.v. gespreksverslagen of welke documenten vertrouwelijk zijn of vanuit school worden gedeeld met derden.

Totaal aantal gevoerde gesprekken met melders	3
Doorverwezen naar hulpverleners	1
Klachten naar klachtencommissie	
Meldingen politie/veilig thuis	
Verwijzing naar leidinggevende	2
Geen verdere actie uitgezet	

Het volledige jaarverslag is [hier](#) te vinden.

Saffira Becker schrijft drie per jaar een blog voor ouders en teams om hen te informeren en om de boodschap uit te dragen dat zij laagdrempelig en onafhankelijk is.

De Dordtse schoolvereniging heeft in 2022 een nieuwe geactualiseerde [klachtenregeling](#), deze is te vinden op de website. In de klachtenregeling staat in heldere taal beschreven hoe men hulp kan vinden als men een klacht heeft.

3.2 Meldcode

De meldcode kindermishandeling is op beide scholen ingevoerd. Een leerkracht is coördinator en houdt de kennis bij het team actueel.

Speerpunt 4. ICT & veiligheid

ICT is niet meer weg te denken uit onze scholen. Werken met digitale leermiddelen is voor ons geen doel op zich; het gaat om een optimaal leerproces voor de kinderen. Gepersonaliseerd leren met inzet van ICT kan de leerlingen een grotere zelfsturende rol geven. Vanaf groep 4 werken de leerlingen op hun eigen Chromebooks.

Speerpunt 4. Doelen en resultaten in 2023

Digitaal leren werkt soms heel goed en soms minder goed. Het praktijkonderzoek van het team onder leiding van Hans van Dael besteedde onder meer aandacht aan de digitale rekenmethode en

de (on)mogelijkheden. Het kan een bewuste keuze worden dat de leerkrachten in sommige gevallen weer teruggaan naar pen, papier en boeken.

In het koersplan is ook aandacht voor digitale processen in de schoolorganisatie en administratie. In 2023 is een stresstest uitgevoerd en zijn administratieve processen verbeterd.

Stresstest

Om onze digitale veiligheid te onderzoeken, heeft een externe deskundige partij, Trovadi een penntest uitgevoerd. De digitale werkwijzen zijn onder de loep genomen. De websites zijn gecontroleerd op zwakke punten (verouderde software, zichtbaarheid emailadressen). Op de locatie van de beide scholen is onderzoek gedaan naar onze interne ICT. De resultaten zijn beschreven in een tweetal rapporten, de aanbevelingen worden in 2024 toegepast.

Verbetering administratieve processen

Om administratieve processen efficiënter uit te voeren worden er verbeteringen ingevoerd: in 2023 ging het om Wiscollect en Kas en Pas.

De inning van de ouderbijdragen wordt vanaf het najaar 2023 uitgevoerd in eigen beheer met behulp van Wiscollect: een digitale tool die via social schools facturen verzendt naar ouders en verzorgers. De betaling loopt via Ideal. Voordelen zijn: meer overzicht en inzicht, eenvoudigere communicatie. De ouderbijdrage blijft net zo vrijwillig als altijd, dat wordt ook expliciet benoemd.

Pas en Kas is een creditcard-achtig systeem dat pashouders zoals directie, administratie en activiteitencommissie/ouderraad in staat stelt direct de benodigde uitgaven te doen en die uitgaven eenvoudig te verantwoorden. Deze werkwijze bespaart veel administratief werk.

Speerpunt 5. Mens & organisatie (strategisch personeelsbeleid)

“We willen dat onze leerlingen gezien worden, zich ontwikkelen voor nu en later en met plezier naar school komen. Hetzelfde willen we voor onze medewerkers. Onderwijs is immers het werk van mensen; onze medewerkers zijn ons kapitaal. Alle onderwijsambities worden in de klas gerealiseerd.

We geloven dat werk kan bijdragen aan het geluk van onze medewerkers en aan het welzijn en de prestaties van onze leerlingen.”⁶

Strategisch personeelsbeleid is gericht op verwerven en behouden van voldoende, bekwaam, gemotiveerd, duurzaam inzetbaar én betaalbaar personeel op de korte én lange termijn. In het kader van goed werkgeverschap – extra belangrijk in tijden van een lerarentekort- is het essentieel om medewerkers aan onze scholen te binden. We besteden veel aandacht aan de begeleiding van startende leerkrachten, ontwikkelen en opleiden, ziekteverzuim en preventie en veiligheid.

Dit onderdeel van het bestuursverslag bestaat uit de kenmerken van het personeelsbestand, professionele ontwikkeling, ziekteverzuim en gezondheidsbeleid, begeleiding startende leerkrachten etc.

---

⁶ Koersplan Samen leren en groeien, voor nu en later, speerpunt 5 Mens & organisatie.

A. Kenmerken van het personeelsbestand

Man-vrouwverdeling

Er werken meer vrouwen dan mannen bij de Dordtse Schoolvereniging: van de 57 personeelsleden zijn er 14 man en 43 vrouw (peildatum 31 december 2023). Dit is exclusief stagiaires. Bijna 25% van het personeelsbestand is man, dat is positief in vergelijking met het gemiddelde van 14% in Nederland.

Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers van De School Mühling is 46,3 jaar. Op School Vest is de gemiddelde leeftijd 42,3 jaar. Voor de hele Vereniging is de gemiddelde leeftijd 43,7 jaar (peildatum december 2023). Dit gemiddelde is exclusief stagiaires en ongewogen voor de omvang van het dienstverband. In de voorgaande jaren werkten we met het gewogen gemiddelde, een vergelijking maken is dan ook ingewikkeld.

De gemiddelde leeftijd van leraren in het po vertoont over langere tijd gezien de laatste jaren een dalende lijn en ligt nu op 42,7 jaar. Inmiddels is 21% van de leraren 55 jaar of ouder. Bij de Dordtse schoolvereniging zijn 14 collega's ouder dan 55 jaar, dat is 24,5 %.

B. Professionele ontwikkeling

De Dordtse schoolvereniging stimuleert en faciliteert ontwikkeling en professionalisering van medewerkers en ze stimuleert dat medewerkers zich ook zelf verantwoordelijkheid voelen voor het up-to-date houden van hun vaardigheden en competenties. Jaarlijks worden de wensen van de medewerkers opgevraagd in de formatie-uitvraag en besproken in het individuele jaargesprek. Groei en ontwikkeling van de eigen medewerkers maakt een belangrijk onderdeel uit van het Koersplan 2022-2026.

De individuele scholing krijgt steeds meer aandacht in het kader van het binden en boeien van medewerkers. In het nieuwe opleidings- en ontwikkelbeleid⁷ staat op welke wijze medewerkers worden gefaciliteerd als zij een opleiding willen volgen. Het nieuwe beleid werpt ook resultaten af. Eén van de onderwijsassistenten volgt de Ad PEP-opleiding (pedagogisch educatief professional), er is een coachingsopleiding afgerond, een IB-er is psychologie gaan studeren, twee leerkrachten hebben een Intern-begeleidersopleiding gedaan.

Het opleidingsbudget van 2023 was hoger begroot dan gebruikelijk. In de begroting van 2024 zijn opnieuw extra middelen begroot voor het opleiden van medewerkers. Er zijn aanvragen voor opleiding tot rekenspecialisten, taal- en leesexperts en specialisten jonge kind.

C. Begeleiding startende leerkrachten

Een startende leerkracht, net van de opleiding, gaat in de praktijk verder ontwikkelen en het vak echt leren. Ontwikkeling & groei zijn kernwaarden van de Dordtse Schoolvereniging. We vinden het belangrijk om het ontwikkelproces van deze starters zorgvuldig te begeleiden door goede coaching, heldere doelen, voldoende ondersteuning en het voorkomen van overbelasting in de eerste jaren van hun loopbaan.

---

⁷ Goedgekeurd door de GMR op 20 april 2023

Het doel van het begeleidingsproces is om de startende leerkracht te ontwikkelen van startbekwaam naar basisbekwaam. In het algemeen duurt die ontwikkelfase drie jaar. Tijdens deze fase krijgt de startende leerkracht een coach en wordt middels klassenbezoeken en het gebruik van een objectieve kijkwijzer de ontwikkeling gemonitord. De startende leerkracht kan zich volledig richten op het geven van onderwijs en het voor- en nawerkwerk en is vrijgesteld van andere taken.

De afspraken liggen vast in het beleid Begeleiding startende leerkrachten⁸.

D. Formatie

Elk jaar wordt in het bestuursformatieplan een vertaling gemaakt van de meerjarenbegroting naar de inzet van personeel. De personeelsgeleding van de GMR van de school heeft instemmingsrecht op het bestuursformatieplan. De PMR gaat over de inzet van de formatie op de school.

De omvang van de formatie is afhankelijk van de inkomsten van de vereniging. In het bestuursformatieplan worden de verschillende inkomstenbronnen toegelicht. Het aantal leerlingen is van grote invloed. Vanaf 2020 zijn verschillende subsidies in het leven geroepen om te werken aan de onderwijsachterstanden van leerlingen, opgelopen door Corona en de schoolsluitingen. Het Nationaal Programma Onderwijs is de belangrijkste. Deze extra middelen hebben zich vertaald in extra tijdelijke formatie.

Voor de komende jaren wordt in de meerjarenbegroting en het bestuursformatieplan uitgegaan van een leerlingenaantal dat iets afneemt en daarna weer toeneemt en een beperkte afname van het aantal personeelsleden, waarbij er een goede monitoring zal zijn opdat er tijdig bijgestuurd kan worden indien nodig.

E. In- en uitstroom en werving medewerkers

Het lerarentekort is één van de grootste problemen in het onderwijs en ook daarbuiten. Dat merkt de Dordtse Schoolvereniging ook, het is vrijwel onmogelijk om tijdelijke vervangers bij ziekte en verlof te werven. Nieuwe aanwas wordt geworven via de eigen website, externe vacaturesites en de inzet van social media. Positief is dat stagiaires en LIO-ers graag bij de Vereniging willen blijven werken.

In 2023 had de vereniging opnieuw een lagere uitstroom van medewerkers dan het jaar daarvoor. De arbeidsmarkt is iets rustiger.

In- en uitstroom in 2023 (zomer)				
	Uitstroom	fte	Instroom	fte
Leerkracht M	3x	2,1	1 x	0,6
Leerkracht V	3x	2,4	1x	0,4
Vermindering fte	4x	0,4		
Onderwijsassistent M				
LIO V	1 x	0,3	1x	0,3
totaal	7 x	5,2	3	1,3

Toelichting op de tabel: zeven medewerkers zijn uit dienst: twee medewerkers wegens ziekte, twee leerkrachten met pensioen, één LIO-er, één leerkracht op eigen verzoek en één leerkracht wegens

⁸ Goedgekeurd door de GMR op 20 april 2023

niet verlengen jaarcontract. Drie medewerkers komen in dienst: één pensioengerechtigde werkt door, één LIO-er en één leerkracht voor ondersteuning op Mühling. Vier medewerkers zijn minder gaan werken: 0,1 fte pp minder.

De formatie is ingekrompen dat was voorzien en is gerelateerd aan het aflopen van de NPO-middelen.

F. Ziekteverzuim en gezondheidsbeleid

Onze eerste prioriteit is: gezonde medewerkers in balans. Dat staat in het Koersplan 2022-2026. En dat zien we terug in de verzuimcijfer: deze zijn gelijk of lager dan gemiddeld in Nederland. We hebben op dit gebied echt grote stappen gezet.

	2020	2021	2022	2023
School Vest	8,45 %	6,76 %	5,24 %	2,10 %
De School Mühling	9,16 %	12,13 %	9,60 %	2,64 %
Vereniging	8,88 %	8,63 %	6,85 %	2,29 %
Landelijk PO*	6,76%	7,01 %	8,43 %	7,64 %

*gegevens van Vf/Pf

Alle verzuimpercentages van 2023 waren veel lager dan de jaren daarvoor. De meldingsfrequentie is afgenomen van 1,26 in 2022 tot 1,04 in 2023. De hoogte van het ziekteverzuimpercentage wordt vooral bepaald door het langdurig verzuim, dat is in 2023 sterk verminderd.

De Dordtse Schoolvereniging heeft een contract met MKBasics voor de begeleiding van zieke medewerkers. De bedrijfsarts en de casemanager monitoren het verzuim en adviseren de schooldirecteuren bij bijvoorbeeld de re-integratie.

G. Duurzame inzetbaarheid voor medewerkers van 57+

In de CAO PO is de regeling duurzame inzetbaarheid opgenomen. Deze regeling maakt het mogelijk om met behoud van een deel van het salaris minder te gaan werken. Drie leerkrachten maakten in 2023 gebruik van deze regeling. Vier andere personeelsleden sparen de uren duurzame inzetbaarheid om ze op een later moment op te nemen, op basis van een individuele duurzame inzetbaarheidsplan.

Jaarlijks wordt het gesprek met deze medewerkers gevoerd over hun inzetbaarheid en verwachte pensioendatum.

H. Uitkeringen na ontslag

Conform wet- en regelgeving is in 2023 een transitievergoeding uitgekeerd aan een medewerker die uit dienst ging na een ziekteperiode van meer dan twee jaar. Het UWV heeft deze grotendeels vergoeding aan ons gecompenseerd.

I. Werkdrukverlaging en besteding werkdrukmiddelen

In 2018 is het landelijke convenant Werkdrukverlaging afgesloten en worden er middelen ter beschikking van de teams van de scholen gesteld om de werkdruk te verlagen. In 2023 gaat het om een bedrag van € 274,90 leerling (peildatum 1 februari 2022). De besluitvorming over de besteding van de middelen loopt volgens een vast stramien. Het team bespreekt hoe de werkdruk verlaagd kan worden en hoe de middelen effectief ingezet kunnen worden. De schooldirecteur maakt een plan dat ter instemming aan de personeelsgeleding van de MR wordt voorgelegd.

Besteding werkdrukmiddelen

Formeel gezien hoeft de inzet van werkdrukmiddelen niet meer apart verantwoord te worden in dit bestuursverslag. De verantwoordingsverplichting naar het team blijft wel bestaan. In het kader van de vereenvoudig van de bekostiging worden de werkdrukmiddelen ook niet meer apart geormerkt, wij doen dat nog wel.

Het budget van School Vest is in 2023 € 105.800,-. Vest heeft in 2023 opnieuw gekozen voor extra handen in de klas: extra onderwijsassistenten en een aantal leerkrachten is een deel van hun werktijd vrijgemaakt om andere leerkrachten te ondersteunen bij het afnemen van toetsen, de verlengde instructie, extra RT voor leerlingen, bij projecten, techniek- en ict-onderwijs en verlichting van administratieve druk (0,4 fte AO en 0,8 fte LK), 12 dagdelen per week. Daarnaast is er gekozen voor een externe muziekdocent.

Het budget van Mühling is in 2023 € 62.800,-. De School Mühling heeft al in het begin van de werkdrukmiddelen gekozen voor extra lestijd voor de kleuters (0,4 fte Leerkracht). Deze extra lestijd wordt later in hun schoolloopbaan gecompenseerd, waardoor er extra lesvrije dagen zijn voor leerkrachten voor overleg en administratie. Ook worden de werkdrukmiddelen (samen met de NPO-middelen) ingezet voor één dag dubbele bezetting in alle groepen (0,4 fte OA en 0,2 fte LK).

J. Stagevergoedingen

Het belonen van stagiaires wordt op landelijk niveau en aan de cao-tafel PO besproken, voornamelijk zonder resultaat. In diverse regio's wilden schoolbesturen willen niet wachten en hebben afgesproken dat zij hun Pabo studenten een stagevergoeding gaan uitkeren. De Dordtse schoolvereniging (en een ander groot schoolbestuur in Dordrecht) heeft zich aangesloten bij deze afspraak. Sinds de start van het schooljaar 2023-2024 ontvangen stagiaires een stagevergoeding van 180 euro voor jaar 1 en 2, en 250 euro voor jaar 3 en 4 (en de LIO-ers cf cao).

Speerpunt 5. Doelen en resultaten in 2023

Veel van de behaalde resultaten zijn hierboven beschreven. In het Koersplan is als aparte ambitie het uitvoeren van de RI&E genoemd.

Risico-inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en medewerkersonderzoek

In 2023 hebben we een onderzoek gedaan naar de gezondheids- en veiligheidsrisico's van het werk in onze scholen, genaamd de Risico-inventarisatie en Evaluatie (RI&E). We hebben gekeken naar verschillende aspecten en een plan gemaakt om eventuele risico's aan te pakken. De preventiemedewerker heeft hierin het voortouw genomen.

Voor het beoordelen van de gebouwen en brandveiligheid zijn gebruik vragenlijsten van Arbomeester gebruikt. Om de psychosociale belasting op het werk te onderzoeken, is een vragenlijst gebruikt die is opgesteld door het bovenschools managementteam, samen met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en medezeggenschapsraden (MR'en). Dit onderzoek is gestart in mei 2023 en richtte zich op verschillende aspecten zoals werklust, veiligheid, en persoonlijke ontwikkeling.

De resultaten van de vragenlijst zijn eerst besproken in vergaderingen met de schooldirecteuren, en vervolgens met de GMR, het bestuur en de teams. Over het algemeen zijn we tevreden met de resultaten, omdat veel scores een 7 of hoger kregen. Maar we willen ook kijken hoe we nog verder kunnen verbeteren.

Daarom is er een plan van aanpak opgesteld en beoordeeld door een gecertificeerde arbo-deskundige. In 2024 zetten we dit traject voort om verdere verbeteringen door te voeren.

Speerpunt 6. Duurzaamheid & gebouwen

“Onze gebouwen voldoen niet meer aan de eisen van hedendaags onderwijs. We hebben ruimte nodig voor RT, voor werken in kleine groepjes, voor overleg. Ook kunnen de gebouwen energiezuiniger, wat extra belangrijk is nu de kosten van gas en elektriciteit enorm stijgen. In coronatijd hebben binnenklimaat en ventilatie extra aandacht gekregen; deze blijken echter niet in alle lokalen goed op orde.”

Speerpunt 6. Doelen en resultaten in 2023

Energielasten

Vlak voor de inval van Rusland in de Oekraïne liep ons energiecontract bij Gazprom af waardoor de energielasten toenamen. Vanaf 1 januari 2023 heeft de Dordtse schoolvereniging een energiecontract met Greenchoice. De prijzen voor 2023 waren opnieuw hoog. Er is met Energieplanners een plan gemaakt met eenvoudig te realiseren mogelijkheden om energie te besparen. Via de website is real-time inzicht in het verbruik mogelijk, de resultaten zijn elk kwartaal in het bovenschools MT besproken. Het resultaat is dat het energiegebruik lager is dan begroot.

Arcade huisvesting

Per 2020 voert (de vereniging) Arcade de huisvestingsplicht voor het onderwijs uit. Voorheen lag de uitvoering direct bij de gemeente Dordrecht. Alle primaire onderwijs schoolbesturen van Dordrecht nemen deel aan Arcade en hebben via de algemene ledenvergadering invloed op de koers en het

bestuur. Arcade is juridisch/economisch eigenaar van De School Vest en is in die hoedanigheid de formele verhuurder van de ruimtes aan de kinderopvangorganisatie SDK en peuterspeelzaal Prokino.

Voorziening groot onderhoud

Al jarenlang wordt gesproken over hoe de kosten van het groot onderhoud op de meest transparante en realistische wijze verwerkt moet worden. De gebruikelijke wijze, ook toegepast door de Dordtse schoolvereniging, is een voorziening groot onderhoud waar jaarlijks aan gedoteerd wordt. Deze werkwijze is niet langer toegestaan

In 2023 heeft de financiële commissie, samen met Infinite advies en DRV advies zich verdiept in het vraagstuk.

Belangrijke eisen aan de nieuwe werkwijze waren: de continuïteit van de vereniging, niet potverteren, een goede sturing op de financiën moet mogelijk zijn; de lasten moeten voorspelbaar zijn, de administratieve rompslomp moet minimaal zijn; het model moet eenvoudig en goed te begrijpen zijn. Voor de accountant is het belangrijk dat de methode het beste inzicht geeft.

Op basis van deze overwegingen heeft de financiële commissie het bestuur voorgesteld om voor de verwerking van de kosten van het groot onderhoud te kiezen voor de optie Activeren en afschrijven met ingang van 1 januari 2024.

De voordelen zijn dat de relatieve administratieve eenvoud en geen onderscheid tussen de twee scholen, ondanks het feit dat er verschil is in eigendom (De School Mührling) en economisch claimrecht bij Arcade (school Vest).

De nadelen van deze keuze zijn dat er een adequaat meerjarenonderhoudsplan (MOP) nodig om de afschrijvingslasten goed te kunnen voorspellen en mee te nemen in de meerjarenbegroting. Ook is er een adequate liquiditeitsprognose nodig, zeker als er grotere investeringen gedaan moeten worden. Dat betekent dat we zeker moeten weten dat het administratiekantoor is staat is om dit te ondersteunen.

Het bestuur en de GMR hebben ingestemd met het advies van de financiële commissie, onder de voorwaarde dat de investeringen in het binnenklimaat en de ventilatie apart worden geagendeerd.

Binnenklimaat

Er zijn in 2023 twee onderzoeken (Instecq, energieplanners) uitgevoerd naar het verbeteren van het binnenklimaat, het verduurzamen van de schoolgebouwen en het terugdringen van het energiegebruik. De eerste stap was een inventarisatie van de klachten van de medewerkers. De opbrengst was niet verrassend: in de zomer is het vaak te warm, in de winter te koud en de ventilatiemogelijkheden zijn beperkt. Sommige voorstellen uit de onderzoeken konden direct worden uitgevoerd, met direct effect. Echter een echte doeltreffende aanpak is een integrale aanpak met grote financiële consequenties en vereiste aanpassingen in het Meerjarenonderhoudsplan (MOP). In december 2023 werd duidelijk dat de kleuterbouw van De School Mührling de SUVIS-subsidie heeft toegekend gekregen. Vanaf 2024 wordt gewerkt aan een integraal plan voor De School Mührling, dat is de eerste prioriteit. Daarna is School Vest aan de beurt.

Speerpunt 7. Bestuur & organisatie

“Nederland kent steeds minder schoolorganisaties: fusies zijn aan de orde van de dag, schoolbesturen groeien in aantallen scholen en leerlingen. Het werk wordt complexer, er wordt steeds meer gevraagd in termen van onderwijskwaliteit en af te leggen verantwoording. Een kleine vereniging als de Dordtse Schoolvereniging is wendbaar, flexibel en tegelijkertijd kwetsbaar.

De Dordtse schoolvereniging werkt volgens een kwaliteitsagenda om haar kwaliteit te monitoren en te borgen en aan haar wettelijke verplichtingen te voldoen.”

Kwaliteitskalender

De taak van het bestuur is toezicht te houden op de kwaliteit van de scholen van de Dordtse schoolvereniging. In de beleidsdocumenten van de Dordtse schoolvereniging staan de beleidskeuzes verwoord, zoals die gemaakt zijn binnen de geldende wettelijke kaders. In de ‘kwaliteitskalender’ is de kwaliteitszorg in kaart gebracht met benoeming van bijbehorende beleidsdocumenten en uitvoerende personen. In het kader van Code Goed Bestuur zorgt het bevoegd gezag voor een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht.

Om te zorgen voor behoud van de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs en leerlingen zorg, hanteren de schooldirecteuren en het uitvoerend bestuur een planning- en control cyclus. Op alle terreinen zoals beleid, personeel, financiën, leerlingen zorg, etc. is sprake van een duidelijke kwaliteitscyclus: een standaard volgorde van ontwikkeling en evaluatie van kwaliteitszorg. De PDCA-cyclus: plan-, do, check, act is daarbij leidend.

P: Plan(ning):	Strategisch beleid / financieel plan / schoolplan / jaarplan / zorgplan / groepsplan / individueel plan
D: Do:	Uitwerken / uitvoeren: meerjarenplanning / meerjarenbegroting / leerstofplanning / zorgkalender
C: Check:	Evalueren: quickscan WMK / trendanalyse/ leerlingbespreking/ ouder-leerling enquête/ jaarverslag school
A: Act:	Bijstellen door verantwoordelijke

De volgende (meerjaren)planningen worden gehanteerd:

- Koersplan “Samen leren en groeien, voor nu en later 2022-2026” (bestuur en GMR)
- “Financieel beleid, administratieve organisatie en Interne controle” (dec 2022, bestuur en GMR)
- Jaarbegroting en meerjarenbegroting⁹
- Bestuursformatieplan¹⁰ (GMR, bestuur)
- Schoolplan (MR, directie/bestuur)

⁹ Voor 2023 vastgesteld op 16 januari 2023

¹⁰ In 2023 goedgekeurd door de GMR op 19 april 2023

- Jaarplan (directie/bestuur)
- Zorgplan (interne begeleiding)
- Schoolondersteuningsprofiel (SWV, intern begeleider/directie)
- Zorgkalender met o.a. toets kalender (leerlingvolgsysteem intern begeleider / leerkracht)
- Groepsplan (leerkrachten)
- Weekplan (leerstofplanning, leerkracht)
- Individueel (handelings) plan (leerlingen)
- Individueel persoonlijk ontwikkelplan (leidinggevende, medewerkers)

De pdca-cyclus loopt zowel horizontaal als verticaal. Verticaal: vanuit het Koersplan vloeit het schoolplan, het zorgplan, het groepsplan, het individueel plan. Horizontaal: het Koersplan, schoolplan, zorgplan, groepsplan, individueel plan, etc. wordt jaarlijks volgens pdca-cyclus geëvalueerd en bijgesteld. Door deze planning- en control cyclus wordt systematisch en planmatig gewerkt aan de ontwikkeling van de Dordtse Schoolvereniging.

In een jaaroverzicht hebben de schooldirecteuren en het uitvoerend bestuur de cyclus van beleid, begroting en verantwoording in kaart gebracht met benoeming van alle bijbehorende documenten, wie het opstelt, wie evalueert en wie bijstelt. Het bestuur werkt op dezelfde manier met een managementagenda.

Speerpunt 7. Doelen en resultaten in 2023

In 2023 heeft het bestuur van de Dordtse Schoolvereniging de governance onder de loep genomen: de verhouding tussen het toezichthoudend en uitvoerend bestuur, de schooldirectie en de medezeggenschapsorganen. Het toezichtskader en het managementstatuut is opnieuw vastgesteld. De statuten van de Vereniging staat op de agenda in het voorjaar 2024, de planning is om deze in de ALV van juli opnieuw vast te stellen. Daarmee is het doel bereikt: heldere, transparante verhoudingen en een overzichtelijke verdeling van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Visitatie

Er heeft in 2023 geen visitatie door externen plaatsgevonden. De laatste visitatie was in 2018, het rapport is te lezen via onze websites.

Verdere informatie is te vinden op <https://scholenopdekaart.nl/Basisscholen/5829/School-Muhring/categorie/Algemeen> en <https://scholenopdekaart.nl/Basisscholen/5830/School-Vest/categorie/Algemeen>

We zijn voornemens om in 2024 of 2025 deel te nemen aan een visitatietraject van de PO-Raad.

2.1 Maatschappelijk thema 2023: Nationaal Programma Onderwijs

Sinds het begin van de Covid-pandemie zijn diverse subsidies in het leven geroepen om leerlingen te helpen door corona ontstane leervertragingen in te halen.

Het Nationaal Programma Onderwijs werd in het voorjaar van 2021 gelanceerd. Het doel was en is het terugdringen van de onderwijsachterstanden door op basis van een (verplichte) schoolscan een onderbouwde keuze te maken uit een beperkt aantal voorgeschreven interventies.

De subsidie is verlengd tot zomer 2025, de Dordtse schoolvereniging heeft als einddatum 31 juli 2024, dan zullen alle middelen besteed zijn.

In het kalenderjaar 2023 ontvingen de scholen samen € 176.500,-. School Vest ontving € 110.500,- en School Mühring ontving € 66.000,-.

De scholen hebben in 2022 een schoolanalyse gemaakt en afgestemd met de teams. Op basis van de schoolanalyse en de bestedingsplannen die uit de analyse zijn voortgekomen, is er extra personeel aangenomen en ingezet om de plannen tot uitvoer te brengen. Deze uitbreidingen in de formatie zijn afgestemd met de MR-en. Deze werkwijze is voortgezet in 2023.

In dit bestuursverslag legt de Dordtse schoolvereniging verantwoording af over de inzet van de NPO middelen in 2023.

A. Trendanalyse

Tweemaal per jaar maken de scholen een trend- of schoolanalyse. Gegevens over de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen worden verzameld en geanalyseerd. De resultaten van de midden- en/of eindtoetsen rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spelling worden opgenomen. Voor de sociaal emotionele ontwikkeling de resultaten van de Scol en Viseon, voor de veiligheidsmeting de veiligheidstoets (alleen op Vest). Naast de metingen worden de leerlingen geobserveerd, is er gesproken met de leerlingen zelf en met hun ouders. De teamleden hebben hun ervaringen en observaties besproken met de intern begeleider en gedeeld met elkaar. Op basis van de analyse zijn er keuzes gemaakt voor de verschillende interventies, daarbij werd gebruik gemaakt van de evaluaties van de al eerder ingezette interventies.

De trendanalyses zijn besproken in de teams, het directeurenoverleg en het bestuur.

B. Keuze interventies

Er is in 2022 en 2023 gekozen voor de interventies:

- A. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- B. Sociaal emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- C. Ontwikkeling van de executieve vaardigheden van leerlingen
- D. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning

In 2023 is deze inzet van 2022 gecontinueerd. Er is immers personeel op ingezet en daarbij weten we dat we pas op de langere termijn resultaten mogen verwachten.

De School Mührling:

- De R(emedial) T(eaching) wordt uitgevoerd door de eigen leerkracht, dit omdat de eigen leerkracht de leerlingen het beste kent, weet waar de ontwikkelpunten liggen én precies weet op welk punt het onderwijsprogramma zich bevindt. Door deze kennis is de leerkracht in staat om de RT precies aan te laten sluiten bij wat de leerling nodig heeft en kan gebruiken. Elke groep heeft één dag per week een dubbele bezetting, vrijwel altijd met een extra leerkracht. Deze interventie is doorgezet naar het schooljaar 2022-2023 en 2023-2024.
- Voor de lagere klassen is onder leiding van een professionele dansexpert bewegend leren ingezet.
- Voor de sociaal emotionele ontwikkeling, samenwerken en zelfvertrouwen is een externe muziekdocent ingezet. In de klassen zijn o.a. groepsliedjes gemaakt, uitgevoerd en filmpjes gemaakt.
- Extra scholing is ingekocht voor een leerkracht en een aankomend intern begeleider.

School Vest:

- In het eerste deel van 2023 is er scholing gevolgd op het gebied van didactische vaardigheden, het team heeft hier studiedagen gevolgd. In de tweede periode van het jaar 2023 is die teamstudie afgerond. De opgedane vaardigheden zijn geïntegreerd in het handelen van de leerkracht in de klas. De werkgroep heeft hier voor de komende jaren de borging en uitbreiding van deze vaardigheden in de portefeuille.
- Er is tijd en aandacht gegaan naar de ontwikkeling van woordenschat onderwijs door de methode LOGO3000 te implementeren. Ook dat is aan het einde van de eerste periode afgerond en ook daarvoor geldt dat de werkgroep taal in dit geval verantwoordelijk is voor de borging voor de langere termijn.
- Ter verbetering van het rekenonderwijs is er verschillend additioneel (reken) materiaal aangeschaft.
- Ook in 2023 is ingezet op extra onderwijsassistenten, zij hebben leerlingen in kleine groepen begeleid en doelgericht gewerkt aan leerdoelen. Het intensieve traject van het ondersteunen van leerlingen met een taalachterstand en rekenachterstand is gecontinueerd.

C. Betrokkenheid ouders en teams

De Vereniging vindt het belangrijk om ouders en teamleden te betrekken bij besluiten van de school. De teamleden zijn betrokken bij het tot stand komen van de trendanalyses. Het verzamelen en analyseren van informatie is niet iets nieuws, het is een onderdeel van de jaarlijkse cyclus. De ouders zijn in algemene zin op de hoogte gebracht via de reguliere communicatiekanalen en als een interventie werd voorgesteld of ingezet die hun eigen kind betrof of de groep van hun kind.

D. Instemming MR

Zowel de MR van School Vest als de MR van De School Mührling heeft ingestemd met de op basis van de trendanalyse voorgestelde interventies. Er zijn geen middelen uit het NPO bovenschools ingezet.

E. Resultaten

Het exact duiden en verklaren van resultaten is ingewikkeld. Leerlingen maken een ontwikkeling door en die ontwikkeling loopt niet voor alle leerlingen gelijk, is soms discontinu én niet goed

voorspelbaar. In welke mate de inzet van NPO middelen heeft bijgedragen aan de bereikte resultaten is moeilijk precies te duiden. Om de inzet van de middelen in 2023 te beoordelen, beschouwen de directies samen met hun IB-ers de resultaten van de middentoetsen van januari 2024:

De school Mühling

Op De School Mühling hebben we hoge ambities. We halen deze niet altijd, maar we blijven ze wel stellen. Gezien de weging van onze school, die gebaseerd is op gegevens van het Centraal Bureau van de Statistiek, behalen we over het algemeen mooie resultaten en zijn de inspectienormen in orde. Dat maakt dat we onze ambities hoog kunnen stellen.

Onze werkwijze is volgens de PDCA-cyclus (Plan Do Check Act); we plannen onze lessen zorgvuldig, analyseren de toetsen en evalueren de uitkomsten, waarop we onze verbeterplannen steeds verwerken in de groepsplannen.

Het valt op dat de vakken spelling en technisch lezen op orde zijn. De scores zijn volgens verwachting. Ook begrijpend lezen wordt over het algemeen hoog gescoord.

De afname van LIB rekenen heeft mogelijk te lijden gehad onder de onrustige omstandigheden bij CITO. Er was bij CITO geen rekening gehouden met de piekbelasting waardoor het programma niet gestart kon worden of uitviel tijdens het toetsen. Bij de toetsen aan het einde van het jaar is er daarom voor gekozen om de toets op papier te maken. Rekenen wordt onder ons ambitieniveau gescoord. Er is wel een lichte vooruitgang te zien ten opzichte van vorig jaar, maar we moeten met elkaar het rekenonderwijs wel onder de loep nemen.

Uit de evaluatie van de inzet van de middelen en de interventies blijkt dat leerkrachten erg tevreden zijn over de dubbele bezetting en de mogelijkheid om de eigen RT te doen. Ze geven aan dat het goed is voor de leerlingen en voor de resultaten van de leerlingen en ze ervaren minder werkdruk. Echter de toetsresultaten laten niet overall verbetering zien. Een verklaring kan zijn dat een leerkracht geen RT-specialist is die heel precies de RT kan afstemmen op wat de leerling nodig heeft. De specifieke kennis wordt gemist bij het aanbieden van de extra leerstof en bij de keuze van de leerlingen die in aanmerking komen voor RT. Dat verdient de komende periode extra aandacht op het onderwijskundig overleg.

De Sociale veiligheid geeft over het algemeen een verbetering aan. We verwachten dat met de inzet van een nieuw school breed gedragen Sociaal-emotioneel programma of methode de veiligheidsbeleving nog groter wordt.

School Vest

Op school Vest wordt op systematisch wijze gewerkt aan de verbetering van het onderwijs. De school heeft hoge ambitienormen gesteld en werkt daar stap voor stap naar toe. In teambijeenkomsten leert het team om samen het onderwijs te verbeteren door kennis te vergroten, te oefenen en te evalueren. In 2022 is het team gestart met DPL (doordacht passend lesmodel) ter ontwikkeling van de didactische vaardigheden van de leerkracht. De theorie is aan de orde geweest tijdens de teamscholingsdagen, daarnaast zijn alle klassen bezocht om de praktijk te zien en om vanuit de werkgroep bij te sturen op de ontwikkelingen.

Schoolbreed hebben we de opbrengsten van de eindtoetsen 22/23 en de middentoets van 23/24 geanalyseerd. We constateren dat er op de vakgebieden spelling, begrijpend lezen en technisch lezen

de gemiddelden ongeveer gelijk zijn gebleven. Wat we wel zien, is een voorzichtige gemiddelde stijging op de schoolbrede rekenresultaten. En dat is, gezien de inzet en inspanningen op rekengebied, prettig om te constateren! Het is te kort door de bocht om te zeggen dat het alleen ter verdiensten is van de inzet van de NPO gelden. Daarvoor spelen veel meer factoren mee en heeft de ontwikkeling van een kind, zeker over zo'n lange periode, een impact. Echter, we hebben ingezet op leerkracht vaardigheden op (reken)didactisch gebied en daar stijgen de resultaten. En gezien de zichtbare ontwikkelingen van de didactische vaardigheden leerkrachten mogen we deze aan elkaar verbinden. Tel daarbij op de individuele begeleiding op rekenen van de onderwijsassistenten. Dat maakt dat we kunnen concluderen dat de inzet van de NPO gelden lijkt te renderen.

Uit de veiligheidsmonitor, afgenomen in voorjaar 2023 blijkt dat de veiligheidsbeleving van de leerlingen van hoog niveau is. Ter vergelijking met het jaar 2022 zien we ongeveer dezelfde resultaten. Hierin verwachten we een toename gezien de inzet van de Kanjer training (sociaal emotioneel gebied) welke in het najaar 2023 is gestart. De meting volgt in april 2024, dus die resultaten kunnen nog niet meegenomen worden.

F. NPO middelen

De realisatie van de NPO middelen was min of meer conform de begroting. De loonkosten waren hoger, 12.500 euro, dat is 5,6 %. Logisch gezien de cao-loonstijging. Verder valt op dat de externe inhuur hoger is dan begroot.

Als met al is het resultaat op de NPO – € 79.289, het begrote resultaat was - € 65.600,-.

Omschrijving	Eindtotaal		Begroting 2023
Bestemmingsreserve NPO 31-12-2022	197.751		
OCW:subsidie NPO	176.458	374.209	176.400
Salariskosten NPO	222.730		210.200
Kosten NPO opleidingen	7.110		11.300
Kosten NPO externe inhuur	25.908		10.500
Leermiddelen			10.000
		255.748	(242.000)
RESULTAAT NPO	- 79.289	-	- 65.600
Nog in te zetten in 2024	118.461		132.151

G. Personeel niet in loondienst

In de scholen is personeel ingezet dat niet in loondienst is (PNIL). Het gaat alleen om mensen met een speciale expertise zoals sport en spel, bewegend leren en muziek. Deze personen kiezen er voor om niet in loondienst te werken maar om als zzp-er of ondernemer hun diensten aan te bieden.

School Vest en De School Mühring ontvingen in 2023 samen € 176.400,- NPO middelen.

In 2023 is € 62.500,- uitgegeven aan personeel niet in loondienst commercieel en € 7.500,- aan inhuur op niet-commerciële basis, totaal € 70.000,-

Het totaal van de personeelslasten was in 2023 € 3.852.910, de uitgaven aan PNIL was 1,8 %. Dat is veel lager dan het gemiddelde van 4,4 % van het personeelsbudget dat genoemd is in de Trendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo, dec 2023.

Van de NPO middelen 2023 is € 25.908,- besteed aan externe inhuur, dat is 14,7% van de totale NPO subsidie 2023 (€ 176.458). In 2022 was het 12%.

2.2 Zaken met politieke of maatschappelijke impact

Algemene ontwikkelingen

Na de Tweede Kamerverkiezingen van 2023 zijn de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs min of meer tot stilstand gekomen. De prioriteiten in het onderwijs blijven gericht op basisvaardigheden, burgerschapsvorming en het bevorderen van gelijke kansen. De financiering van het onderwijs wordt steeds meer gekoppeld aan deze prioriteiten en krijgt steeds vaker het karakter van een (tijdelijke) subsidie. Dit heeft vooral impact op de bedrijfsvoering, met name bij het aantrekken van vast personeel. Ondanks deze ontwikkelingen heeft de Dordtse Schoolvereniging in 2024 subsidie aangevraagd voor basisvaardigheden.

De Onderwijsinspectie voert sinds 2023 onverwachte inspectiebezoeken en steekproefonderzoeken uit. De Dordtse Schoolvereniging is tot op heden niet onderworpen aan een dergelijk inspectieonderzoek.

De vrijwillige ouderbijdrage staat momenteel ter discussie. Het is mogelijk dat deze bijdrage wordt gemaximeerd of zelfs afgeschaft. Dit zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de activiteiten op scholen die momenteel worden gefinancierd met deze ouderbijdragen.

Lokale ontwikkeling: Hotel aan de Cornelis de Wittstraat

Al een tiental jaren is er sprake van de bouw van een hotel aan de Cornelis de Witt straat ter hoogte van het Vrieseplein. De bouw is na lange stilstand concreet geworden door de komst van een nieuwe ondernemer. Deze bouw heeft grote consequenties voor School Vest.

Het definitief worden van de hotelplannen hebben ook andere partijen alert gemaakt zoals SDK en de Spruitjes, de kinderopvangorganisaties. Deze organisaties hebben percelen aangekocht bij de School om kinderopvang te realiseren op het terrein nabij de school.

De gemeente is gesprek gegaan met alle externe partijen en de eigen interne afdelingen. Er ligt nu een plan waar de Dordtse Schoolvereniging actief aan heeft bijgedragen waarbij er naast kinderopvang ook een gymzaal wordt gerealiseerd en er ruimte is voor blauw-groene openbare speelvoorzieningen die gebruikt kunnen worden door onze leerlingen. De bereikbaarheid van School Vest met de auto is minder geworden, per fiets en te voet blijft de school van meerdere kanten bereikbaar.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

3.1 Doelen en resultaten

De Dordtse Schoolvereniging stemt haar financieel beleid af op de strategische doelen van de vereniging, waarbij het belangrijkste doel is om bij te dragen aan de ontwikkeling van de leerlingen door het bieden van hoogwaardig onderwijs. Om dit te realiseren, investeert de vereniging in haar personeel, in een breed onderwijsaanbod, in ICT en in de onderhoud en verbetering van schoolgebouwen. Door het voeren van een gedegen financieel beleid, waarbij de continuïteit wordt gewaarborgd, kan de vereniging haar missie blijven vervullen.

De Dordtse Schoolvereniging beschikt over een aanzienlijk eigen vermogen, zowel publiek als privaat, en houdt zich daarbij aan de normen gesteld door de commissie Don. Dit eigen vermogen biedt de vereniging de nodige flexibiliteit om ontwikkelingen, zoals veranderingen in het aantal leerlingen, nauwlettend te volgen zonder directe acties te hoeven ondernemen die de omvang of samenstelling van het personeelsbestand beïnvloeden.

In het document "Financieel beleid, administratieve organisatie en interne controle" heeft het bestuur van de Dordtse Schoolvereniging de financiële kaders vastgesteld die worden gehanteerd bij de beoordeling van de meerjarenbegroting, managementrapportages, jaarverslagen en beleidsvoornemens met een financiële component en vastgelegd welke (administratieve) afspraken gelden en wie waarvoor verantwoordelijk is.

De hoofddoelstelling van het financiële beleid van de Dordtse schoolvereniging is dat er enerzijds zoveel mogelijk middelen doelmatig ingezet worden voor het verzorgen van goed onderwijs en anderzijds de financiële positie dusdanig is dat continuïteit van de vereniging verzekerd is.

A. Vereenvoudiging bekostiging

Op 1 januari 2023 ging de vereenvoudiging van de bekostiging in. Het onderscheid tussen de materiele en personele bekostiging is vervallen, de werkdrukkiddelen worden niet meer geoormerkt en elke maand wordt 1/12 van de bekostiging uitgekeerd. Wat wel blijft is dat de definitieve beschikking eind augustus verwacht wordt, net als de nabetaling die daar bij hoort.

B. Het resultaat van 2023

Het begrote resultaat voor 2023 was negatief en bedroeg - € 80.800.-, het behaalde resultaat is positief en bedraagt € 16.746,-

In de 3.3. De analyse van het resultaat worden alle afwijkingen van de begroting toegelicht. Maar eerst de financiële kengetallen.

3.2 Financiële kengetallen

De ontwikkeling van financiële kengetallen in de afgelopen jaren staat in onderstaande tabel weergegeven. Op 23 september 2016 heeft het ministerie van OCW hernieuwde kengetallen en signaalwaarden continuïteitstoezicht gepubliceerd, de kengetallen zijn hierop gebaseerd.

Financiële kengetallen balanspositie	Streef/ signaalwaarde indien van toepassing	2023	2022	2021
Liquiditeit	1,0	2,89	3,76	3,64
Solvabiliteit 1	30	58,08	65,87	64,15
Solvabiliteit 2	30	72,72	80,15	80,19
Rentabiliteit		0,35	2,28	2,37
Weerstandvermogen 1		23,22 %	23,13 %	20,77%
Weerstandvermogen 2		35,95 %	37,32 %	36,82%
Huisvestingsratio		8,28	9,32	7,87
Personele baten/totale baten (in %)		0	67,92	66,69
Materiele baten/totale baten (in %)		100	32,08	33,31
Personele lasten/totale lasten + financiële lasten (in %)		79,90	79,00	80,60
Materiele lasten/totale lasten + financiële lasten (in %)		20,10	21,00	19,40

Liquiditeit = vlottende activa / kortlopende schulden

Signaleringswaarde minimaal 1,0.

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de Dordtse schoolvereniging in staat is om op korte termijn (minder dan enkele maanden) aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen kan voldoen.

Dit is het geval.

Solvabiliteit 1 = eigen vermogen (excl voorzieningen / totaal passiva * 100%)

Solvabiliteit 2 = eigen vermogen (incl voorzieningen / totaal passiva * 100%)

Signaleringswaarde was voorheen minimaal 30.

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de vereniging in staat is om op lange termijn (meer dan 1 jaar) aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen kan voldoen.

De Vereniging is daartoe in staat.

Rentabiliteit = nettoresultaat / totale baten * 100%

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het behaalde resultaat en de totale baten: blijft er na betaling van alle lasten nog voldoende over voor de instandhouding van de eigen organisatie.

De rentabiliteit is in 2023 afgenomen maar niet negatief geworden zoals wel begroot was. De Vereniging streeft naar een rentabiliteit van 0% op de lange termijn.

Weerstandvermogen 1 = $\frac{\text{eigen vermogen} - \text{materiele activa}}{\text{totale rijksbaten}} * 100\%$

Weerstandvermogen 2 = $\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totale baten}} * 100\%$

Het weerstandvermogen geeft weer wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van eventuele calamiteiten.

Huisvestingsratio

(huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen / totale lasten * 100%).

Deze ratio is afgenomen, de huisvestingslasten zijn niet lager, de andere lasten, met name de personele lasten zijn hoger.

De personele lasten als deel van de totale lasten is iets verschoven: een procentpunt toegenomen.

De personele lasten zijn sterk gestegen maar de materiele lasten ook. Bij andere schoolbesturen is de verhouding inmiddels rond de 85 -15 % personeel -materieel of zelfs 90 -10 %

3.3. Analyse van het resultaat

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil R-R 2022-2023
Baten					
Rijksbijdragen incl NPO	4.422.977	4.209.300	+ 213.677	4.217.739	+ 205.238
Samenwerkingsverband	189.406	135.500	53.906	142.621	46.785
Overige overheids- bijdragen en -subsidies	1.296	2.900	- 1.604	2.141	- 845
Overige baten	227.582	215.500	12.082	257.066	- 29.484
	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal baten	4.841.261	4.563.200	+ 278.061	4.619.566	221.695
Lasten					
Personele lasten	3.855.432	3.607.100	+ 248.332	3.566.162	+ 289.270
Afschrijvingen	102.353	106.500	- 4.147	110.934	- 8.581
Huisvestingslasten	389.064	426.900	- 37.836	409.804	- 20.740
Overige instellingslasten	476.420	500.100	- 23.680	421.322	+ 55.098
Totaal lasten	4.823.269	4.640.600	+ 182.669	4.508.222	315.047
	-----	-----	-----	-----	-----
Saldo baten en lasten	17.992	- 77.400	95.392	111.344	93.352
Financiële baten	743	0	743	94	649
Financiële lasten	1.989	3.400	1.411	6.057	4.068-
	-----	-----	-----	-----	-----
	1.246 -	3.400 -	2.154	5.963 -	4.717 -
Resultaat	16.746	80.800 -	97.546	105.383	88.637-

A. Analyse resultaat 2023 ten opzichte van het begrote resultaat 2023

De realisatie van 2023 wijkt af van de begroting van 2023. De inzet was om tot een negatief resultaat te komen, dat was te verantwoorden door de hoge energiekosten. Uit de realisatie blijkt dat het gelukt is om de begroting om te buigen naar een positief resultaat.

Baten

De gerealiseerde totale baten in 2023 zijn **€ 278.061,-** hoger dan de begrote baten.

De *rijksbijdragen* bestaat uit de volgende onderdelen:

1. De vereenvoudigde bekostiging w.o. de groeibekostiging en overgangsbekostiging
2. De vergoeding van de werkdrukmiddelen
3. NPO-middelen
4. Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De vereenvoudigde bekostiging is **€ 173.277,-** hoger dan de begroting € 4.011.277 vs € 3.838.000,-

Dit verschil wordt veroorzaakt door:

- a. Het verschil tussen de voorlopige, de begrote en de definitieve beschikking over 2023
- b. de groeibekostiging (+ € 66.500)

De voorlopige beschikking wordt op basis van de verwachtingen opgeplust opgenomen in de begroting. De definitieve beschikking is in de regel hoger dan de voorlopige en de begrote beschikking.

De groeibekostiging is toegekend omdat aantal leerlingen op 1 april 2023 meer dan 4% hoger was (654 II dan op 1 februari 2022 (628 II)

De bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders is toegekend voor de periode januari t/m december 2023. Deze zijn **€ 36.519** hoger dan beschikt én begroot. De bekostiging is voor heel 2023 is toegekend niet zoals oorspronkelijk was aangegeven tot en met juli 2023.

De middelen van het Samenwerkingsverband zijn **€ 53.906** hoger dan begroot. Het Samenwerkingsverband draagt bij aan de versterking van de zorgstructuur (met zg. IB-middelen) en de bekostigt individuele en groepsarrangementen. School Vest heeft een groot individuele arrangement ingezet in het kader van passend onderwijs, meer dan begroot en het Samenwerkingsverband heeft een subgroep mogelijk gemaakt, een aparte groep van 10 leerlingen met onderwijs op maat.

De *overige baten* zijn in het totaal **€ 12.000,-** hoger.

Deze baten bestaan uit een combinatie van meevallers en een tegenvaller:

- verhuur onroerende zaken met € 20.000,- meer opbrengsten dan begroot.
- overige baten personeel: bestaande uit studieverlofvergoedingen, vergoedingen vanuit de RAP regio voor coaching en opleidingen. € 27.000,- en niet begroot.
- de inkomsten uit de ouderbijdragen daarentegen zijn veel lager dan begroot: een verschil van € 37.000,-, een combinatie van een te optimistische begroting en onvoldoende inspanningen vanuit de partij die verantwoordelijk is voor de inning van de bijdragen.

Ouderbijdragen baten en lasten

In kalenderjaar 2023 is er voor € 103.000 (Mührling € 62.500,- / Vest € 40.500,-) aan ouderbijdragen ontvangen. Dit deel bestaat uit 7/12 deel van schooljaar 2022/2023 en het andere deel bestaat uit 5/12 van schooljaar 2023/2024. Niet alle verstuurd facturen worden betaald, de afboekingen vinden plaats vinden aan het eind van het schooljaar. Naast de ouderbijdragen dragen de ouders ook bij aan de kosten van het schoolkamp van groep 8 (Mührling € 5.500,- / Vest € 5.750,-)

De ouderbijdragen worden uitgegeven aan de activiteiten van de activiteitencommissie/ouderraad, aan de bibliotheek, schoolreizen, culturele activiteiten, de overblijven en het schoolkamp

Hieronder een overzicht van de totale inkomsten en uitgaven over kalenderjaar 2023. Het resultaat is € 6.237 positief.

Ouderbijdragen 2023 baten en lasten			
	baten	Lasten	
Ouderbijdragen	103.000		
Schoolkamp	11.300		
schoolreis	500		
			114.800
Buitenschoolse activiteiten		850	
Bibliotheek/doc.centrum/mediatheek		2.900	
Feesten en jubilea		13.000	
(Educatieve) schoolreis		2.500	
Kosten activiteitencommissie		28.500	
Culturele vorming		4.100	
Salariskosten tlv schoolfonds		4.000	
Overblijven		17.500	
Schoolkamp		14.800	
Schoolreis		20.550	
			108.700
Resultaat			6.200

Lasten

De lasten worden onderverdeeld in:

- Personele lasten
- Huisvestingslasten
- Overige instellingslasten

Personele lasten

De personele lasten zijn in 2023 € 248.332,- hoger dan begroot. De realisatie is € 3.855.432,- t.o.v. de begroting € 3.607.100. Onder de personele lasten vallen de lonen en salarissen en de overige personele kosten.

Lonen en salarissen

De lonen en salarissen zijn hoger dan begroot. Deze verhoging wordt deels gecompenseerd met inkomsten vanuit het Vervangingsfonds en het UWV (€ 100.330)¹¹.

Toelichting:

- De belangrijkste oorzaak van de lastenstijging de 10% Cao-loonsverhoging m.i.v. 1 juli 2023 (kosten: 5% vd loonsom) en de eenmalige uitkeringen.
- Er is meer onderwijsgevend personeel ingezet, vooral op werkdrukvermindering en minder onderwijsondersteunend personeel.
- De kosten van de ziektevervanging zijn lager dan begroot. Het ziekteverzuim was ook lager in 2023 dan vooraf gedacht.
- Er is een transitievergoeding uitbetaald in 2023, het grootste deel daarvan is vergoed door het UWV.
- De onttrekking voorziening duurzame inzetbaarheid bedraagt € 7.500,-.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn in totaal € 18.000,- hoger dan begroot. Er worden veel verschillende kostensoorten bijeengebracht onder deze noemer overige personele kosten. Ook hier geldt dat er een aantal kosten hoger was en een aantal lager.

Toelichting:

- De nascholingskosten zijn lager dan begroot, een deel van de geplande nascholing is bekostigd met een groepsarrangement van het Samenwerkingsverband (- € 9.000,-)
- De kosten van de schoolbegeleiding zijn veel hoger dan begroot (€ 42.000,-), het gaat hier om de kosten van arrangementen die vergoed worden door het Samenwerkingsverband. De inkomsten van het Samenwerkingsverband waren ook hoger.
- De arbokosten waren lager dan begroot, het ziekteverzuim is in de tweede helft van het jaar sterk gedaald, dus ook de arbokosten (- € 6.000,-)
- De post derde partijen werkdrukvermindering is lager dan begroot (- € 26.500, de personele inzet op werkdrukvermindering was hoger dan begroot).
- Derde partijen NPO was hoger dan begroot (+ 15.000,-).
- De overige personeelskosten zijn 3.000,- hoger dan begroot.

---

¹¹ Compensatie transitievergoeding, vergoeding geboorteverlof, UWV vergoeding ziekte

Uitkeringen

Totaal ontvingen de scholen in 2023 € 100.330,- aan uitkeringen van het vervangingsfonds en het UWV (ziektewetuitkeringen vanwege een medewerker met een no-riskpolis, uitkeringen vanwege geboorteverlof, compensatie transitievergoeding).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 37.837 lager dan begroot.

De lasten zijn lager, bijna op elk onderdeel, echter geldt dit alleen voor De School Mührling. School Vest zit net op of boven de begroting. In 2023 heeft Energiepartners samen met de schooldirecteuren onderzocht hoe er energie bespaard kan worden met relatief eenvoudige ingrepen. Dat heeft resultaat opgeleverd, in de praktijk was het verbruik lager en zijn dus ook de kosten lager uitgevallen dan begroot en heeft er zelfs een terugbetaling plaatsgevonden. De boekingen op onderhoud gebouw/installaties zijn op Mührling lager dan begroot omdat het onderhoud aan het dak niet is uitgevoerd maar uitgesteld.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn € 23.500,- lager dan begroot.

Toelichting:

- De administratie- en beheerslasten (€ 10.500,-) zijn lager dan begroot. De inning van de ouderbijdragen besteden we niet meer uit naar Groenendijk, maar doen we zelf met Wiscollect. De koersplankosten en de accountantskosten zijn hoger dan begroot (samen € 7.500,-) de overige administratie en beheerskosten veel lager (- € 12.000,-).
- Wat de overige instellingslasten betreft, deze zijn € 16.500,- lager : er zijn weinig wervingskosten gemaakt, de lasten schoolfonds zijn lager dan begroot door lagere overblijfkosten. De kosten van de activiteitencommissie zijn hoger dan begroot, de kosten van de culturele vorming lager. De kantinekosten worden vanaf 2022 apart geboekt en zijn € 4.000,- hoger dan begroot.
- Het onderwijsleerpakket was duurder dan begroot (+ € 16.000,-), dit komt door de stijging van de licentiekosten.

B. Analyse resultaat 2023 ten opzichte van het resultaat van het vorige jaar 2022

Het resultaat in 2023 is € 16.746,-. Het begrote resultaat was negatief nl - € 80.800,-. Het resultaat in 2022 was € 105.382,-

Hieronder de verschillen tussen 2022 en 2023. Het grote verschil zit in de NPO-middelen, in 2022 is een deel van de middelen aan de bestemmingsreserve toegevoegd, in 2023 is een vrijwel gelijk deel aan de bestemmingsreserve onttrokken.

Baten

De totale baten waren in 2023 € 221.695,- hoger dan in 2022.

De belangrijkste verschillen waren bij de Rijksbijdragen, waaronder de NPO middelen en het Samenwerkingsverband : + € 250.000,-

De rijksbijdrage/vereenv. bekostiging was in 2023 hoger: + € 403.000,-

(De NPO-subsidie was lager: - € 204.000,-

Bijdrage Samenwerkingsverband was hoger in 2023: + € 47.000,-

De overige baten waren in 2023 samen juist lager dan in 2022: € 29.500,-

Vooraf de ouderbijdragen waren lager: € 40.000,- , de verhuuropbrengsten waren hoger.

Lasten

De totale lasten waren in 2023 € 315.000,- hoger dan in 2022, vooral door de verhoging van de personeelslasten in 2023: € 289.000,- hoger dan in 2022.

De hogere lasten worden niet veroorzaakt door de personele bezetting: die is gemiddeld in 2023 met 45,28 fte juist net iets lager dan in 2021 (46,6 fte).

De oorzaak ligt vooral in de cao-loonstijging. De salarissen zijn per 1 juli 2023 gestegen met 10%. Medewerkers ontvingen in november een bruto uitkering tussen de € 350,- en € 1.000,-. Dit had effect op de personeelslasten.

De onttrekking uit de voorziening duurzame inzetbaarheid was in 2022 € 36.000,- hoger. De ziektevervangingskosten waren in 2022 € 30.000,- hoger. De sociale lasten bleven gelijk en de pensioenlasten namen toe met € 17.500,-

De premie Vf/Pf steeg weer € 12.000,- , na een eerdere algehele premieverlaging.

De verschillen bij overige personeelslasten zijn deels al toegelicht onder het kopje verschillen realisatie en begroting 2023.

Binnen de afschrijvingskosten is vooral een afname te zien van de Onderwijsleerpakket en apparatuur-afschrijvingskosten. De afschrijvingskosten op ICT nam vorig jaar af, die zijn weer toegenomen.

De huisvestingslasten zijn in 2023 € 21.000,- lager, door lagere schoonmaakkosten en onderhoudskosten. Bij de overige lasten is een toename van € 40.000,- zichtbaar, vooral veroorzaakt door nieuwkomer advieskosten Koersplan.

Zoals gezegd hebben de NPO-middelen een grote invloed op het resultaat van 2023. Zie hieronder de realisatie van 2023.

De realisatie van de NPO-middelen in 2023

NPO realisatie 2022	Baten	Lasten	
Bestemmingsreserve 2022	197.751		
NPO middelen 2023	176.458		
	(374.209)		
Salariskosten NPO		222.730	
Nascholing NPO		7.110	
Derde partijen NPO		25.908	
(Leer)middelen NPO		0	
Totaal		255.748	
Bestemmingsreserve 31-12-2024			118.461

Onttrokken uit bestemmingreserve € 79.290,-

3.4 Balans

Activa	31 dec 2023		Verschil	31 dec 2022	
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
Gebouwen en terreinen	246.380			256.747	
Technische zaken	83.385			87.614	
Meubilair	179.947			195.649	
ICT	102.584			107.768	
OLP en apparatuur	57.777			67.620	
		670.073	45.325 -		715.398
Vlottende activa					
Vorderingen					
Debiteuren	0			88.378	
Ministerie van OCW	0			0	
Overige vorderingen en overlopende activa	111.663			113.800	
		111.663	90.515 -		202.178
Liquide middelen		2.215.871	515.956 +		1.699.915
Totale activa		2.997.608	380.117		2.617.491
Passiva					

Activa	31 dec 2023		Resultaat	31 dec 2022	
Eigen vermogen:					
Algemene reserve		875.416	100.164		775.252
Bestemmingsreserve publiek (A)					
Bestemmingsreserve NPO		118.462	79.289-		197.751
Bestemmingsreserve privaat (B)					
Reserve schoolfonds	676.012		6.238	669.774	
Fonds vereniging	71.021		10.367-	81.388	
Totaal privaat B		747.033			751.162
Totaal bestemmingsreserve		865.496			948.913
Totaal eigen vermogen		1.740.911	16.746		1.724.165
Voorzieningen:					
Personeelsvoorzieningen	75.660			85.472	
Overige (onderhoud) voorzieningen	363.224			288.224	
Totaal voorzieningen		438.884			373.696
Totaal Langlopende schulden		11.740			13.269
Kortlopende schulden:					
Crediteuren	39.674			22.176	
Belastingen en premies	184.542			170.450	
Schulden iz pensioenen	45.748			44.744	
Overige kortlopende schulden en Overlopende passiva	203.288			268.990	
OCW geormerkt: SUVIS	323.371				
OCW subsidie energiecompensatie	9.450				
		806.073			506.360
Totaal passiva		2.997.608			2.617.491

Vergelijking van de balansposten van 2023 met 2022

Activa

Het balanstotaal is 2022 en 2023 toegenomen met € 380.117,-

De totale vaste activa is afgenomen met € 45.000,-, net als in 2022.

In 2023 is er voor € 57.000,- geïnvesteerd in materiële vaste activa, de afschrijvingskosten waren € 102.000,- De grootste investering is gedaan in de categorie ICT namelijk € 39.000,- in Chromebooks en digiborden.

De liquide middelen zijn toegenomen met € 515.956. Dit wordt met name verklaard door de OCW geormerkte subsidie Maatwerkregeling ventilatie op scholen van € 323.371, en het feit dat de afschrijvingen hoger zijn dan de investeringen. Zie voor de details het kasstroomoverzicht (hoofdstuk A4 van de jaarrekening).

Passiva

Het resultaat van 2023 is € 16.746,-, dat is de toename van het eigen vermogen.
Bestemmingsreserve publiek/NPO is afgenomen met € 79.300,- tot € 118.500,-
De bestemmingsreserve privaat is afgenomen met € 4.000,-

De personeelsvoorzieningen zijn afgenomen met € 10.000,- De onderhoudsvoorziening nam toe met € 75.000,-, dat is de hele dotatie van 2023. In 2023 is een nieuw MJOP gemaakt, waarbij geschoven is met investeringen in onderhoud met als doel om op een financieel verstandige wijze het binnenklimaat in beide scholen sterk te verbeteren. Onderhoud aan het dak is bijvoorbeeld naar voren gehaald. De SUVIS subsidie maakt deel uit van het nog in detail vast te stellen plan.

Bestemming van het resultaat

Het resultaat van € 16.746 is als volgt bestemd:

1. Afname bestemmingsreserve NPO - € 79.300
2. Reserve schoolfonds (resultaat ouderbijdrage): € 6.238
3. Onttrekking aan Fonds Vereniging -/- € 10.367,-
(2 en 3 samen -/- € 4.129)
4. Toevoegen algemene reserve (publiek) € 100.163,-

3.5 Treasury

De Vereniging hanteert het uniforme treasury statuut van de Besturenraad dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De Vereniging heeft, overeenkomstig het treasury statuut, een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen bij de huisbankier en andere banken, die allemaal voldoen aan een minimale single A-rating. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. Dit beleid zal in 2024 niet worden veranderd.

De interne verantwoording over treasury-activiteiten vindt plaats door de uitvoerend bestuurder aan het toezichthoudend bestuur door middel van de periodieke managementrapportages. Externe verantwoording vindt plaats door middel van het bestuursverslag.

3.6 Allocatie middelen

De Dordtse schoolvereniging werkt sinds 2021 met drie afzonderlijke begrotingen: één voor elke school en een verenigingsbegroting. Zo worden de kosten voor de vereniging en het bestuur inzichtelijk gemaakt. Deze kosten worden 50-50 verdeeld over de scholen omdat de scholen in gelijke mate baat hebben bij de inzet van de vereniging. De Lumpsum-middelen worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de scholen. Elke school krijgt de eigen NPO-middelen en werkdrukmiddelen toegekend.

3.7 Onderwijsachterstandenmiddelen

De criteria voor de toekenning van de onderwijsachterstandsmiddelen zijn aangepast. De Dordtse schoolvereniging gaat door de nieuwe criteria geen inkomsten meer ontvangen. De 3-jarige afbouwregeling is inmiddels beëindigd.

3.8 Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf komen aan de orde:

De verwachte ontwikkelingen die van invloed zijn op de baten en de lasten voor de komende jaren in samenhang met de ontwikkeling van de leerlingaantallen en het Nationaal Onderwijsprogramma.

Gevolgd door de meerjarenbegroting 2024 – 2028 en vermogenspositie van de Dordtse schoolvereniging, beide met toelichting.

A. Vereenvoudiging van de bekostiging

Vanaf 1 januari 2023 is de wijze van bekostiging van het onderwijs gewijzigd.

De bedoeling van de wijziging is om de inkomsten van de scholen beter voorspelbaar en uitlegbaar te maken.

Scholen voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs krijgen vanaf die datum een basisbedrag per leerling en school. Schoolbesturen kunnen dit geld in goed overleg met alle stakeholders besteden. Ook wordt het hele bedrag vanaf dat moment per kalenderjaar vastgesteld. Met de wet verandert de manier van berekenen van het geld dat een schoolbestuur krijgt. Door deze andere berekening kan een schoolbestuur vanaf 2023 iets meer of iets minder geld krijgen.

B. Ontwikkelingen in leerlingaantallen

Leerlingaantallen School Vest en De School Mührling: realisatie en begroting. De peildatum voor de leerlingaantallen is verschoven van 1 oktober van enig jaar naar 1 februari.

	Realisatie 1 okt 2021	Realisatie 1 feb 2022	Realisatie 1 feb 2023	Realisatie 1 feb 2024	Begroting 1 feb 2025	Begroting 1 feb 2026	Begroting 1 feb 2027
School Vest	378	394	398	381	390	390	390
De School Mührling	226	234	245	237	240	242	235
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal	604	628	643	618	630	632	625

Op 1 februari 2023 heeft Mührling 245 leerlingen en Vest 398 leerlingen. Op 1 februari 2024 heeft Mührling 237 leerlingen en Vest 381 leerlingen. Op Vest is sprake geweest van een hoge uitstroom en Mührling heeft een ongewoon kleine groep 3. We verwachten op de langere termijn 235 leerlingen op Mührling en 390 leerlingen op Vest, samen 625 leerlingen. Dit is een realistische maar voorzichtige schatting.

De bekostiging is gebaseerd op t-1, dat wil zeggen op het leerlingaantal van het vorige jaar. Al met al heeft de daling van het aantal leerlingen in 2024 gevolgen voor de begroting van 2025.

C. Formatie Dordtse Schoolvereniging

De afgelopen jaren is de formatie toegenomen. De NPO middelen maakten het mogelijk om meer mensen aan te nemen. Deze medewerkers hebben in eerste instantie een tijdelijk contract gekregen tot het einde van het schooljaar 2022-2023. Daarna zijn we de uitdaging aangegaan om zoveel mogelijk medewerkers te behouden voor het schooljaar 2023-2024.

In het schooljaar 2023-2024 is/was er ruimte voor 2,7 fte NPO inzet.

In het schooljaar 2024-2025 zijn er geen NPO middelen meer beschikbaar en is er geen financiële ruimte om de formatie op het zelfde niveau te houden. Onderstaande tabel is gebaseerd op het instandhouden van de vaste contracten. In vergelijking met eerdere langetermijnplanningen heeft er een toename plaatsgevonden van 0,4 fte. Er is in principe geen financiële ruimte voor: er zal een inkrimping moeten plaatsvinden van 1 fte.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Classificatie	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
DIR	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
OP	31,5	30,5	30,0	29,4	29,4	29,4
OOP	9,6	6,8	6,6	7,4	7,4	7,4
NPO	2,8	3,7	2,5	0	0	0
Totaal	46,6	43,6	41,8	39,5	39,5	39,5
Ex NPO	43,8	39,9	39,4			
		-2,9	- 1,8	- 2,3		

Op school Vest zijn de NPO-middelen vooral ingezet op onderwijsondersteunend personeel. Een deel daarvan blijft behouden en wordt ingezet voor RT en ziektevervangings. Een ander deel heeft een tijdelijk contract dat van rechtswege afloopt. Op School Mührling zijn de NPO middelen ingezet voor

de dubbele bezetting en uitgevoerd door eigen leerkrachten die urenbreiding hebben gekregen. Waar mogelijk wordt deze uitbreiding gehandhaafd. Inkrimping van de formatie zal plaatsvinden door verzoeken van vermindering van de betrekkingsovervang (na zwangerschappen) en natuurlijk verloop. We kiezen de weg van de geleidelijkheid.

D. Overige kengetallen

In onderstaand tabel staat het gemiddeld aantal leerlingen personeel voor de totale vereniging, School Vest en De School Mühling.

Ratio fte/leerlingen ¹²						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal						
leerlingen	628	643	618	630	632	625
fte	46,6	43,6	41,8	39,5	39,5	39,5
ll/fte	13,49	14,74	14,77	15,94	15,99	15,81
School Vest						
leerlingen	394	398	381	390	390	390
TP	27	26	24,2	24,2	24,2	24,2
ll/fte	14,60	15,31	15,74	16,12	16,12	16,12
School Mühling						
leerlingen	234	245	237	240	242	235
Totaal		14,9	14,4	14,4	14,4	14,9
ll/fte		16,48	16,51	16,72	16,86	15,81

Deze ratio laat zien hoeveel leerlingen per fte personeel er zijn.

Elke fte personeel bediende in 2023 gemiddeld 14,7 leerlingen. Dat aantal leerlingen is door de NPO middelen de laatste jaren afgenomen maar neemt de komende jaren weer toe.

¹² Verschil tussen totaal scholen en totaal vereniging is 1 fte van de directeur-bestuurder

E. Meerjarenbegroting 2024-2028

	realisatie 2023	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Aantal leerlingen per 1-feb	643	618	630	632	625	625
Baten						
Rijksbijdragen inclusief werkdrukvermindering	4.179.877	4.355.240	4.161.403	4.221.005	4.233.669	4.221.005
Bijzondere bekostiging	62.819	66.860	33.430	33.430	33.430	33.430
NPO	176.458	0	0	0	0	0
Niet-geoordeelde subsidie	3.824	0	0	0	0	0
Inkomsten SWV	189.406	107.000	107.000	107.000	107.000	107.000
Overige overheidsbijdragen	1.296	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
Overige baten ¹³	227.582	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal Baten	4.841.261	4.741.200	4.513.933	4.573.535	4.586.199	4.573.535
Lasten						
Personele lasten	3.855.432	3.954.345	3.842.147	3.875.214	3.906.271	3.931.604
Afschrijvingen	102.353	104.600	104.600	104.600	104.600	104.600
Huisvestingslasten	389.064	368.500	368.500	368.500	368.500	368.500
Overige lasten	476.420	531.500	451.500	451.500	451.500	451.500
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal Lasten	4.823.269	4.958.945	4.766.747	4.799.814	4.830.871	4.856.204
Saldo Baten en Lasten	17.992	217.745-	252.814-	226.279-	244.672-	282.669-
Financiële (baten en) lasten	1.246-	3.000-	3.000-	3.000-	3.000-	3.000-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal resultaat	16.746	220.745-	255.814-	229.279-	247.672-	285.669-

De meerjarenbegroting laat vanaf 2024 jaarlijks rode cijfers zien. In de meerjarenjaarbegroting is de huidige totale vaste formatie opgenomen. Dat is een bewuste keuze. De Dordtse schoolvereniging kiest er niet voor ontslag van vaste medewerkers, ze heeft juist gekozen voor het aanbieden van vaste contracten aan een deel van de medewerkers die aangetrokken zijn op basis van de NPO-middelen. De rode cijfers maken zichtbaar dat die keuze op de langere termijn risico's met zich meebrengt. De ervaring echter leert dat er altijd medewerkers de Vereniging verlaten vanwege pensioen of andere uitdagingen (zie pag 25. In- en uitstroom personeel). In tijden van lerarentekort willen we de uitstroom niet extra stimuleren. Zie voor verdere duiding de toelichting.

¹³ Verhuur aan Buitenschoolse opvang, ouderbijdragen, schoolkamp

Prognose 2024 NPO

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Prognose 2024
NPO baten	380.446	176.458	118.462
NPO lasten	295.675	255.748	142.382
	-----	-----	-----
Resultaat NPO	84.771	79.290 -	- 23.921

Begroting NPO 2024	
Salariskosten NPO	137.382
Nascholing NPO	0
Derde partijen NPO	5.000
Materieel NPO	0

Totaal	142.382

De niet-bestede NPO middelen uit 2021 en 2022 zijn in een bestemmingsreserve gezet.

Bestemmingsreserve ultimo 2022 was € 198.000,-

In 2023 wordt er € 79.290,- uit de bestemmingsreserve onttrokken. Ultimo 2023 is de bestemmingsreserve NPO € 118.462,- In de tabel aangegeven als baten.

De begroting NPO is € 142.382,- in 2024. Wordt die begroting gerealiseerd, dan is er een negatief NPO resultaat in 2024 van € 23.921,-

Toelichting op de meerjarenbegroting

In vergelijking met eerdere meerjarenbegrotingen is deze negatiever of minder voorzichtig.

In de deze meerjarenbegroting zijn diverse verwachte ontwikkelingen op verwerkt:

- Het leerlingenaantal is de eerste jaren lager dan eerder gedacht. We gaan uit van 625 leerlingen, 390 op Vest en 235 op De School Mühling. Dit wordt niet veroorzaakt door een lagere instroom: er zijn wachtlijsten en de scholen zijn populair. Echter door tussentijdse uitstroom zijn niet alle groepen op volle sterkte, dat is tussentijds moeilijk te corrigeren.
- De bekostiging wordt lager: door de vereenvoudig van de bekostiging, afloop NPO middelen en vooral door het leerlingaantal. Vooral 2025 is wat dat betreft een moeilijk jaar.
- De formatie wordt kleiner in dan de afgelopen NPO-jaren. Het aantal leerlingen per fte neemt toe. De personele lasten nemen wel toe door de automatische periodieken.
- De bijdrage van het Samenwerkingsverband neemt af, door bezuinigingen van het Samenwerkingsverband, noodzakelijk door hun slechte financiële positie.
- De kosten van energie en water dalen ten opzichte van eerdere jaren maar komen niet meer op het oude lage niveau.
-
- In 2024 vooral veroorzaakt door de NPO-middelen en de investeringen in de onderwijskwaliteit.

F. Meerjarenbalans 2023-2028

Activa	2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Materiele vaste activa	670.074	565.473	555.426	547.612	525.125	448.997
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totale vaste activa	670.074	565.473	555.426	547.612	525.125	448.997
Vorderingen	111.663	176.300	178.100	179.900	179.900	179.900
Liquide middelen	2.215.872	1.733.769	1.541.507	1.115.220	937.155	785.211
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totale vlottende activa	2.327.535	1.910.069	1.719.607	1.295.120	1.117.055	965.111
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totale activa	2.997.609	2.475.542	2.274.933	1.842.732	1.642.180	1.414.108
Passiva						
Algemene reserve	875.416	795.822	549.008	328.729	90.057	186.612 -
Bestemmingsreserve publiek	118.462	13.689 -	13.689 -	13.689 -	13.689 -	13.689 -
Bestemmingsreserve privaat	747.033	738.033	729.033	720.033	711.033	702.033
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Eigen vermogen	1.740.911	1.520.166	1.264.352	1.035.073	787.401	501.732
Voorzieningen	438.885	450.165	501.900	295.507	339.156	393.283
Langlopende schulden	11.740	10.210	8.681	7.152	5.622	4.093
Kortlopende schulden	806.073	495.000	500.000	505.000	510.000	515.000
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-	-	-	-	-	-
Totaal passiva	2.997.609	2.475.542	2.274.933	1.842.732	1.642.180	1.414.108

Toelichting op de meerjarenbalans

Activa

Komend jaren zal de materiële vaste activa naar verwachting geleidelijk afnemen. De bestemmingsreserve-publiek is voor de NPO middelen. De besteding daarvan wordt komend jaar opnieuw geëvalueerd en vastgesteld. Mede daardoor zullen de liquide middelen de komende jaren toenemen en daarna weer afnemen.

Passiva

De negatief begrote resultaten van de komende jaren zorgen voor afname van het totale eigen vermogen. De voorzieningen zullen de komende jaren conform de planning aflopen. De langlopende schulden nemen af en de kortlopende schulden zullen ongeveer gelijk blijven.

Voor het verslagjaar 2022 is er voor de Dordtse schoolvereniging al geen sprake van een mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Door de negatieve resultaten en geplande investeringen zal hier ook de komende jaren naar verwachting geen sprake van zijn. De ratio's van het eigen vermogen zijn dan ook ver onder de 1. Derhalve is het voor de Dordtse schoolvereniging niet noodzakelijk om beleid te maken over het terug brengen van het eigen vermogen.

De meerjarenbegroting en de meerjarenbalans maken helder dat bij gelijkblijvend beleid, zeker wat betreft formatie, de resultaten negatief worden en de algemene reserve ook.

G. Beoordeling van de vermogenspositie van de Dordtse schoolvereniging

De financiële positie van de Dordtse schoolvereniging is op verschillende manieren te beoordelen:

- Op basis van de kengetallen
- Op basis van de risico-analyse
- Op basis van de (nieuwe) signaleringswaarde van de Inspectie van het Onderwijs
- Op basis van het weerstandsvermogen

Beoordeling op basis van kengetallen

In paragraaf 3.2 staan de financiële kengetallen van de Vereniging: de solvabiliteit, liquiditeit, het weerstandsvermogen en de rentabiliteit.

Financiële kengetallen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit	3,76	2,89	3,86	3,44	2,56	2,19	1,87
Solvabiliteit 1 (exclusief voorzieningen* 100%)	65,87	58,08	61,41	55,58	56,17	47,95	35,48
Solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen* 100%)	80,15	72,72	79,59	77,64	72,21	68,60	63,29
Rentabiliteit	2,28	0,35	4,66 -	5,67 -	5,01 -	5,40 -	6,25 -
Weerstandvermogen 1	23,13	23,22	21,08	16,48	11,18	6,00	1,21
Weerstandvermogen 2	37,32	35,96	32,06	28,01	22,63	17,17	10,97

Op alle kengetallen scoort de Dordtse Schoolvereniging hoger dan de signaleringswaarden¹⁴. Wanneer de kengetallen wordt vergeleken met schoolbesturen van ongeveer dezelfde omvang (groep B02), dan is de solvabiliteit gemiddeld én de liquiditeit lager maar nog steeds hoog¹⁵.

¹⁴ De absolute ondergrens van de Inspectie van het Onderwijs

¹⁵ Bron: DUO Open Onderwijsdata, 2016-2020. Liquiditeit B02 2020 = 3,59, Solvabiliteit 2 B02 2020 0,79.

Beoordeling op basis van de risico-analyse

Het aanhouden van reserves heeft als belangrijkste doel om tegenvallers te kunnen opvangen zodat de continuïteit van de vereniging gewaarborgd is.

Niet begrote tegenvallers kunnen zijn:

- Tijdelijke daling van het leerlingenaantallen;
- Kosten voor noodzakelijke, onverwachte ingrepen in het onderwijsproces;
- Kosten voortvloeiend uit afwezigheid van cruciale functies (directeur-bestuurder, schooldirecteur, IB-er);
- Kosten a.g.v. arbeidsconflict en ziekte;
- Werkeloosheidskosten (WG-deel, Modernisering Participatiefonds vanaf 1/8/2022);
- Consequenties van de krapte op de arbeidsmarkt (leraren en andere functies);
- Onvoorzien uitgaven (dus niet passend in het MJOP en het contractonderhoud) ten behoeve van de gebouwen en terreinen.

In dit jaarverslag in 3.11 zijn de onverwachte risico's in kaart gebracht, met een kleurcodering wordt aangegeven hoe de kans dat het risico zich voordoet en de beheersmaatregelen die genomen worden om het risico te vermijden of het risico op te vangen¹⁶. Eventuele kosten voor beheersmaatregelen zijn opgenomen in de begroting.

De Dordtse schoolvereniging beoordeelt haar risico's in financieel opzicht op € 750.000. Dat is het minimale vermogen dat de Vereniging zal nastreven.

Conclusie is dat het eigen vermogen van de Dordtse Schoolvereniging ruim voldoende is om de risico's te dekken.

Beoordeling op basis van de (nieuwe) signaleringswaarde OCW

In juni 2020 heeft het ministerie van OCW een nieuwe signaleringswaarde voor het publieke eigen vermogen bij onderwijsinstellingen geïntroduceerd

Voor onderwijsinstellingen bestaat de rekenmethode uit 3 onderdelen: gebouwen + overige materiële vaste activa + risicobuffer. De signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen is dan: $(0,5 * \text{aanschafwaarde gebouwen} * 1,27) + (\text{boekwaarde resterende materiële vaste activa}) + (\text{omvangafhankelijke rekenfactor} * \text{totale baten})$.

Op basis van gegevens van de jaarrekening 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2028 zijn de berekeningen voor de Dordtse Schoolvereniging gemaakt.

De berekeningswijze is te vinden op <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde>

---

¹⁶ <https://www.dordtzeschoolvereniging.nl/wp-content/uploads/41184-DSVAG-financieel-jaarverslag-definitief-dd-25-06-2020.pdf> pagina 17 en 18

Signaleringswaarde eigen vermogen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Eigen vermogen	1.724.165	1.740.911	1.520.166	1.264.352	1.035.073
Privaat eigen vermogen	751.162	747.033	738.033	729.033	720.033
Totaal Baten	4.619.567	4.841.261	4.741.200	4.513.933	4.573.535
Totale vaste activa	715.398	670.073	565.473	555.326	547.612
Feitelijk eigen vermogen	973.003	993.878	782.133	535.319	315.040
Normatief eigen vermogen	1.078.928	1.044.136	934.828	913.703	908.907
Boventallig eigen vermogen	0	0	0	0	0
Ratio eigen vermogen	0,9	0,95	0,84	0,59	0,35

De inspectie kijkt vooral naar de vermogenspositie, maar corrigeert deze positie voor geld dat vast zit in stenen en computers e.d. (de materiële vaste activa) is en laat het private vermogen buiten beschouwing. De aanschafwaarde van het gebouw van De School Mührling is € 72.605,-.

De Vereniging heeft bij de bouw van School Vest eigen middelen geïnvesteerd, € 311.000,-. Deze investering wordt jaarlijks afgeschreven met € 10.367 van het private vermogen. Saldo eind 2023 is € 173.775,- Deze investering is buiten deze berekening gehouden omdat het over het private vermogen gaat.

Naar het oordeel van de Inspectie is er zeker geen sprake van bovenmatig eigen vermogen.

3.09 Risico's en risicobeheersing

Interne risicobeheersingssysteem

De Dordtse schoolvereniging heeft processen en procedures zodanig ingericht dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd en er passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen. Deze processen zijn vastgelegd in het "Financieel beleid, administratieve organisatie en interne controle."

In de plannings- en control cyclus wordt op een systematische wijze inhoud gegeven aan het (sturen, plannen) en het op koers houden (beheersen, control) van de organisatie.

In de beleid is opgenomen welke informatie wanneer verzameld, beoordeeld en gedeeld moet worden. Alle betrokken belanghebbenden worden op tijd gevraagd om advies, instemming of besluitvorming. Het gaat hierbij om de medezeggenschapsraden, de GMR, het bestuur, de algemene ledenvergadering, ouders en externe stakeholders zoals Arcade, andere schoolbesturen, de gemeente en organisaties voor peuterspeelzalen en kinderopvang.

Voor de processen die onder verantwoordelijkheid vallen van het administratiekantoor verwijst het bestuur naar de Service Level Agreement. Het administratiekantoor heeft een ISAE 3000-verklaring¹⁷.

Beschrijving risico's en onzekerheden en beheersmaatregelen

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke risico's en bedreigingen de vereniging ziet, welke impact deze kunnen hebben, wat de kans is dat de gebeurtenis zich voordoet en welke beheersmaatregel, indien mogelijk, de vereniging treft. Twee maal per jaar worden de risico's geagendeerd en opnieuw beoordeeld en indien noodzakelijk geactualiseerd.

Risico	Impact	Kans	Beheersmaatregel
Minder leerlingen dan geprognoseerd	Minder baten vanuit OCW		Bijstellen MJB 2024-2028
Dalende leerlingaantallen	Minder baten vanuit OCW		Marketing en PR-activiteiten inzetten
Ziekte personeel	Vervangingskosten, druk op andere medewerkers, vertraging uitvoering beleid.		Aansluiting bij het Vervangingsfonds waardoor vervangingskosten (deels) worden vergoed. Professionaliseren directeuren
Arbeidsconflict	Juridische kosten, bij afscheid transitievergoeding en (mogelijk) werkloosheidskosten		Vroegtijdige signalering en begeleiding van werk naar werk
Kwaliteitsrisico's op onderwijs.	Kosten voor noodzakelijke, onverwachte ingrepen		Monitoren onderwijskwaliteit en regelgeving
Kosten voortvloeiend uit afwezigheid van cruciale functies (uitvoerend bestuurder, schooldirecteur, IB-er)	Hoge vervangingskosten voor interim		Sturen op brede inzetbaarheid en onderlinge vervanging
Consequenties van de krapte op de arbeidsmarkt (leraren en andere functies)	Hoge kosten van inhuur, hoge kosten van werving		Goed personeelsbeleid gericht op binden medewerkers en perspectief
Risico op imago problemen	Minder leerlingen, minder baten		Marketing & PR, goed personeelsbeleid en goed onderwijs
Hoge energiekosten	Hoge energiekosten		Meedoen aan aanbesteding, bezuinigen, inzetten op duurzaamheid
Noodzakelijk onderhoud	Onvoorziene uitgaven (dus niet passend in het MJOP en het contractonderhoud) ten		Monitoren staat van gebouw en terrein en tijdig ingrijpen

¹⁷ Een ISAE 3000-verklaring is een in control statement. Hierbij wordt getoetst of de samenwerkingspartner de interne processen ook daadwerkelijk uitvoert, zoals deze zijn beschreven.

	behoefte van de gebouwen en terreinen.		
--	--	--	--

Legenda

laag	gemiddeld	substantieel	hoog
------	-----------	--------------	------

Beoordeling van de risico's

Energiekosten

De hoge energiekosten zijn sinds maart 2022 geen risico meer maar de realiteit. In de meerjarenbegroting 2024-2028 is rekening gehouden met de gestegen prijzen. In het boekjaar 2023 zijn de energiekosten lager dan begroot omdat er gestuurd is op energiebesparende maatregelen.

Ziekteverzuim

Een hoog ziekteverzuimpercentage wordt veroorzaakt door langdurig verzuim en/of kortdurend verzuim. Langdurig verzuim brengt hoge interne en externe kosten met zich mee (arbo-sprekurencontacten, arbeidsdeskundige begeleiding en onderzoek, tweede spoor inzet, aanvraag ontslagvergunning). Een deel van de vervangingskosten wordt vergoed door het Vervangingsfonds en de transitievergoeding wordt gecompenseerd door het UWV. Het ziekteverzuim is in 2023 sterk gedaald. Er wordt gestuurd op preventie en goede verzuimbegeleiding.

Een nieuwe casus is altijd een risico.

Kortdurend verzuim heeft geen grote invloed op het verzuimpercentage maar werkt wel verstorend op het onderwijsproces. De afgelopen jaren hebben de scholen extra personeel kunnen inzetten van de NPO-middelen. Deze medewerkers begeleiden leerlingen in kleine groepje en kunnen invallen bij ziekte van collega's. Afbouw van het personeelsbestand door teruglopende middelen vergroot de kans op lesuitval en daarmee het risico van kwaliteit van onderwijs.

Kwaliteitsrisico's op onderwijs

Dit risico is in deze tabel op groen gezet, gebaseerd op het oordeel van de Inspectie. Om dit oordeel van de Inspectie zo positief te houden, heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kwaliteit van onderwijs en zijn op basis van de resultaten de schoolplannen opgesteld met interventies om de kwaliteit te waarborgen.

Het bedrag van € 750.000.- dat genoemd wordt als het maximale risicobedrag is het minimale vermogen dat de Dordtse schoolvereniging zal nastreven, kan gehandhaafd blijven. Voor een vereniging met onze omvang is dat naar het oordeel van onze externe financiële adviseur een verantwoord bedrag.

Bij de meeste risico's, zoals die in bovenstaande tabel genoemd worden, is de impact groter als er niet tijdig op gereageerd of geanticipeerd wordt. Het risicomanagement van de Dordtse schoolvereniging is er dan ook op gericht om risicofactoren in een vroeg stadium te signaleren. De uitvoerend bestuurder laat zich continu goed informeren over wat er speelt zodat er tijdig geacteerd kan worden en/of het toezichthoudend bestuur tijdig kan worden ingeschakeld. Dit door het lezen van nieuwsbrieven, het bijwonen van netwerken e.d.

Met enkele gebeurtenissen, zoals het opnemen van betaald ouderschapsverlof (voor rekening van het schoolbestuur), wordt al standaard rekening gehouden door hiervoor een bedrag in de meerjarenbegroting (MJB) op te nemen. Aan de hand van de MJB worden ook scenario's doorgerekend om te zien wat het effect is als het aantal leerlingen lager uitvalt dan verwacht. Daarbij wordt ook inzichtelijk gemaakt welke formatieve maatregelen in dat geval nodig zijn om de teruggang in inkomsten op te kunnen vangen.

Het bestuur gebruikt allerlei instrumenten voor het volgen en analyseren van alle geldstromen. Ook wordt gebruik gemaakt van externe deskundigheid om onafhankelijk advies in te winnen.

Groenendijk administratie, het administratiekantoor waar wij gebruik van maken heeft afspraken gemaakt in een Service Level Agreement. Processen zijn vastgelegd en worden jaarlijks door de accountant gecontroleerd.

Monitoring risico's in 2023

De risico's en de risicoanalyse zijn besproken met de financiële commissie in het najaar van 2023. Op basis van deze bespreking is het risico bij noodzakelijk onderhoud van geel/gemiddeld naar oranje/substantieel gezet.

3.10 Toekomstige ontwikkelingen en investeringen

Het Koersplan van de Dordtse schoolvereniging “Samen leren en groeien, voor nu en later” is onze kompas voor de komende vier jaren. De nieuwe visie en missie inspireren om de goede dingen te doen. Onze identiteit zal verder worden verkent en uitgewerkt in het burgerschapsonderwijs. De zeven speerpunten zijn helder en concreet en vormen een duidelijke werkagenda met focus.

De schooldirecteuren en de teams vertalen het Koersplan naar hun eigen schoolplan per school.

In 2024 zullen er investeringen plaatsvinden op school en verenigingsniveau basis van de goedgekeurde begroting 2024.

Investeringen School Vest en School Muhring en de vereniging in begroting 2024

Investeringen in Onderwijs Mühning		
Leermiddelen		
Methode begrijpend lezen	€ 20.000,-	
Vervanging schatkist	€ 1.000,-	
Leerlijn handvaardigheid	€ 5.000,-	
ICT		
Chromebooks 35	35 x 300,- = € 10.500,-	
4 laptops	4 x € 600,- = € 2.400,-	
2 digiborden	2 x € 2.500,- = € 5.000,-	
Nieuwe Wifi-punten	€ 4.000,-	
Meubilair		
Knutselzolder inrichting	€ 5.000,-	
Kleutermateriaal	€ 2.000,-	
Totaal		€ 54.900,-

Investeringen in Onderwijs School Vest		
Leermiddelen		
Methode technisch lezen	€ 20.000,-	
ICT		
Chromebooks 60 x	60 x €300,- = € 18.000,-	
10 laptops	10 x €600,- = € 6.000,-	
3 digiborden	3 x € 2.500,- = € 7.500,-	
Meubilair		
Extra Kantoor Vest	€ 2.500	
Totaal		€ 54.000,-

Kosten uitvoering Koersplan Vereniging 2024		
Onderwijskwaliteit		
Onderwijskwaliteitsverbetering Op begroting scholen		
Huisvesting		
Onderzoek naar aanpassingen gebouwen	€ 7.500,-	
Onderzoek naar verduurzaming gebouwen	€ 7.500,-	
ICT		
Stress test		
Verbeteren organisatie & processen		
Infinite	€ 2.000,-	
Capisci begrotingsprogramma	€ 3.000,-	
HRM beleid en werving		
Arbeidsmarktcommunicatie en HR	€ 5.000,-	
HRM beleidsplan		
Totaal		€ 25.000,-

3.11 Duurzaamheid

Een goed leer- en werkklimaat, duurzame gebouwen bij voorkeur in combinatie met lage energielasten. Dat zijn onze wensen. We hebben in de begroting opgenomen om in 2024 Insteccq ingenieursbureau een onderzoek te laten doen en een voorstel te maken. Doel is om goed onderbouwde besluiten te kunnen nemen te meer omdat het zeer waarschijnlijk om forse investeringen zal gaan. Arcade heeft voor De School Mühling een SUVIS-subsidie aangevraagd, die is toegekend, we beginnen bij Mühling in 2024.

Hoofdstuk 4. Verslag van het toezichthoudend bestuur

4.1 Inleiding

Met ingang van 1 augustus 2010 is de Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur van kracht geworden. Deze wet legt het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling op om ervoor te zorgen dat de functies van bestuur en intern toezicht op het bestuur gescheiden zijn, zowel functioneel als organisatorisch. De vereniging heeft besloten om de one-tierstructuur te hanteren. Het bestuur bestaat uit toezichthoudende bestuursleden, waaronder ouders van leerlingen, een uitvoerend bestuurder, en een onafhankelijk voorzitter.

De Dordtse schoolvereniging conformeert zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. Het bestuur is van mening dat de keuze voor een one-tiermodel in lijn is met deze code. In 2021 zijn de statuten van de Vereniging aangepast. Volgens de nieuwe statuten kan een toezichthouder voor maximaal vier jaar benoemd worden, met één mogelijkheid tot verlenging. Hiermee zijn de statuten in overeenstemming met de Code Goed Bestuur, die een zittingsduur van maximaal acht jaar hanteert.

Samenstelling Bestuur

Toezichthouder	Functie		Nevenfunctie
T. Jansen (Tycho)	Voorzitter, aangetreden op 28 maart 2023	Wethouder in Zwijndrecht	Lid RvT Distinto
Y. Lugthart (Yvette)	Lid, waarnemend voorzitter tot 28 maart 2023	Director Commercial Strategy and ESG-leader – Corporate Risk & Broking Benelux bij Willis Towers Watson	bestuurslid van Bewonersvereniging Wantij
A.D. Sterk (Alain)	Penningmeester tot 27 juni 2023	Teamleider financiën, planning & control bij de gemeente Zwijndrecht	
M.W.V. Muller (Marnix)	Lid	Senior beleidsadviseur Innovatie & Kennis bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	
A.Noordegraaf (Anneloes)	Lid, uitgetreden op 5 september 2023	Opleidingsadviseur Amarant	
S.A. van Vliet (Stefan)	Penningmeester	Business controller IC, SEH, CAR, Brandwonden en Revalidatie. Maasstad Ziekenhuis Rotterdam	bestuurslid Scouting Van Speijk

C.A. van Klink (Kees)	Penningmeester, aangetreden op 28 maart 2023	Finance Director bij Infinity Global	secretaris van stichting beheer mandeliggebied Tessel van Baerleplein
-----------------------	--	---	---

Binnen het toezichthoudend bestuur zijn specifieke taken verdeeld, waarbij twee vaste portefeuilles zijn ingesteld. De voorzitter en een ander lid nemen de verantwoordelijkheid voor de werkgeversrol, inclusief de remuneratiecommissie, terwijl de penningmeesters zich richten op de financiële portefeuille.

De voorzitter van het bestuur onderhoudt frequent contact met de uitvoerend bestuurder om op de hoogte te blijven van de dagelijkse gang van zaken. Gezamenlijk bereiden zij de bestuursvergaderingen voor. De remuneratiecommissie buigt zich in het kader van de gesprekkencyclus over de doelstellingen en het functioneren van de uitvoerend bestuurder.

De uitvoerend bestuurder wordt benoemd door het toezichthoudend bestuur, terwijl de Algemene Ledenvergadering (ALV) de benoeming van de toezichthouders verzorgt.

Voor de werkzaamheden van de toezichthoudende bestuursleden wordt geen vergoeding verstrekt. De onafhankelijk voorzitter ontving in 2023 een beperkte financiële vergoeding. De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op de uitvoerend bestuurder, en het toezichthoudend bestuur houdt jaarlijks toezicht op de naleving van deze wet.

Dankzij hun eigen expertise draagt het toezichthoudend bestuur actief bij aan het realiseren van de vastgestelde doelen in het koersplan.

4.2 Taken en bevoegdheden van het toezichthoudend bestuur

De wet noemt de volgende minimale taken van het intern toezicht:

- goedkeuren van het strategisch meerjarenplan, de begroting, jaarrekening en het bestuursverslag;
- toezicht houden op de naleving van wettelijke verplichtingen;
- omgang met de code goed bestuur en de afwijkingen daarvan;
- toezicht houden op rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen;
- aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan het toezichthoudend orgaan;
- aangeven op welke wijze het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole is verlopen;
- optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur (benoeming, ontslag, schorsing, vaststelling beloning);
- evaluatie van het functioneren van het uitvoerend bestuur;
- overzicht samenstellen van betaalde en onbetaalde nevenfuncties van bestuurders en toezichthouders;
- jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van het toezichthoudend orgaan (1x per drie jaar o.l.v. een externe voorzitter);
- belast met de inrichting van het bevoegd gezag;
- indien de bestuursfunctie vermengd is met een toezichthoudende functie bij een andere onderwijssector legt het intern toezichthoudend orgaan hierover verantwoording af.

4.3 Belangrijke ontwikkelingen in 2023

In 2023 was een jaar van stabiliteit en verandering. Op 29 maart 2023 werd de heer Tycho Jansen, wethouder in Zwijndrecht, benoemd als de nieuwe voorzitter tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV). In dezelfde vergadering kreeg Kees van Klink de benoeming als tweede penningmeester toegewezen.

Met dankbaarheid namen we afscheid van Alain Sterk, die zijn functie als penningmeester met toewijding heeft vervuld gedurende vele jaren. Zijn termijn kwam ten einde, en we erkennen zijn belangrijke rol als financieel geweten van de vereniging.

Ook bedanken we Anneloes Noordegraaf, die als lid van de remuneratiecommissie een waardevolle bijdrage heeft geleverd aan de vereniging. Op 5 september 2023 nam zij afscheid, en we waarderen haar inzet gedurende haar betrokkenheid.

Het najaar van 2023 markeerde het begin van de wervingsinspanningen voor nieuwe bestuursleden vanuit De School Mühling, waarbij we streven naar frisse perspectieven en betrokkenheid om de vereniging verder te versterken.

4.4 Activiteiten bestuur in 2023

Het bestuur van de Dordtse Schoolvereniging heeft in 2023 9 keer vergaderd: 7 reguliere vergaderingen en 2 ALV's¹⁸. De vergaderingen werden steeds bijgewoond door de uitvoerend bestuurder. Er heeft tweemaal een gezamenlijk overleg met de GMR plaatsgevonden.

- Schoolbezoeken voor breder info 1 feb 2023 de eerste
- Professionalisering bestuur najaar 2023
- Voorzetting gesprek over rolverdeling: aanpassing managementstatuut, toezichtkader en 2024 ook de statuten
- Verdieping van het gesprek: niet alleen wettelijk maar ook andere onderwerpen: onderwijskwaliteit, HR, professionalisering en Inspectie.
- Koersplan.
- Hans van Dael

Het bestuur bestaat uit ouders van de scholen. Ouders kennen hun eigen school goed, om de andere school beter te leren kennen is besloten om jaarlijks, om en om een schoolbezoek te organiseren. Het eerste bezoek was op 1 februari 2023 op De School Mühling.

Naar aanleiding van de zelfevaluatie in 2022 heeft het bestuur vastgesteld dat er behoefte is aan heldere rolverdeling tussen het toezichthoudend en uitvoerend bestuur, deze rolverdeling moest ook goed vastgelegd worden. In 2023 zijn daartoe stappen gezet. Mr. A. Yandere heeft het bestuur van input voorzien. Er vonden diverse waardevolle besprekingen in het bestuur plaats over de

---

¹⁸ 16 jan 2023 met GMR, 16 maart 2023, 27 maart 2023: ALV, 15 mei 2023, 5 juni 2023 met GMR, 26 juni 2023: ALV, 4 september 2023, 13 november 2023, 11 december 2023

rolverdeling, de exacte bevoegdheden (goedkeuren, vaststellen) en over de toegevoegde waarde van het bestuur als de bevoegdheden verschuiven. De veranderingen vastgelegd in het nieuwe managementstatuut en het aangepaste toezichtkader (goedgekeurd door het bestuur op 4 september). Volgende stap is de aanpassing van de statuten, de planning is om die aan de ALV voor te leggen in de zomer van 2024.

Toezichthouders praten graag mee over de strategische koers van de Vereniging, binnen hun eigen rol. De agenda van de bestuursvergadering moet ruimte bieden aan meer onderwerpen dan alleen financiën. Het toezichthoudend bestuur wil ook informatie ontvangen over en inzicht krijgen in de ontwikkelingen omtrent de onderwijskwaliteit, HR, professionalisering en de Inspectie. In 2023 hebben we meer aandacht besteed aan onderwijskwaliteit en personeelsbeleid. Voldoende ruimte vinden voor het goede gesprek blijft een uitdaging omdat er zoveel agendapunten worden opgelegd van buitenaf.

Onderstaande onderwerpen stonden op de agenda van de bestuursvergaderingen:

- Jaarbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2027: besproken en vastgesteld;
- De kwartaalrapportages Q4, Q1, Q2, Q3: besproken;
- Ziekteverzuim, in- en uitstroom, vacatures: besproken;
- [Brief aan minister D. Wiersma over energiekostencompensatie](#): besproken en vastgesteld;
- Nieuw energiecontract bij Greenchoice en sterk stijgende energiekosten: besproken;
- Voordracht nieuwe voorzitter T. Jansen: besloten
- Financieel beleidsplan: [Financieel beleid, administratieve organisatie en interne controle](#): vastgesteld;
- Voorstel onderzoek naar Onderwijskwaliteit olv Hans van Dael inclusief offerte: besproken en goedgekeurd;
- Medewerkersonderzoek en Risico Inventarisatie en Evaluatie: besproken
- Bouw Hotel en consequenties voor de Vereniging: besproken;
- Vergaderdata en managementagenda: besloten;
- Koersplan: tussentijdse opbrengsten: besproken;
- Schoolanalyses: geagendeerd
- Jaarrekening en bestuursverslag 2022: besproken en aan ALV voorgelegd;
- Actualisatie Toezichtkader en Managementstatuut: besproken en besloten;
- Schoolplannen gepresenteerd door schooldirecteuren. Onderwijsresultaten: eindresultaten, leerlingvolgsysteem en trendanalyses besproken;
- ICT en stresstest: besproken;
- Inning ouderbijdragen en overgang naar Wiscollect: Besproken:
- Werving nieuwe bestuursleden inclusief profiel: besproken en vastgesteld;
- Verwerking van de kosten van het groot onderhoud: besproken en besloten;
- Conceptbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2028: besproken en vastgesteld (dec 2023)

4.5 Resultaten

Het bestuur heeft toegezien op de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteit van de onderwijsorganisatie door de toetsresultaten en trendanalyses (in de schoolscans) en de schoolplannen en de jaarevaluaties te bespreken. Het bestuur heeft toestemming gegeven voor het onderzoek van Hans van Dael (was niet in de begroting opgenomen) en is intensief betrokken bij de voortgang van het onderzoek, de resultaten en de vervolgstappen. Het bestuur heeft toegezien op de kwaliteit van de onderwijsorganisatie door het ziekteverzuim, het verloop van medewerkers en de vacatures te monitoren en kennis te nemen van relevante beleidsdocumenten.

Het bestuur werkt aan haar eigen professionalisering en houdt zich aan de Code Goed bestuur. een nieuwe zelfevaluatie wordt gepland als het nieuwe bestuur weer compleet is.

Het bestuur heeft toegezien op de financiën en de doelmatige besteding van de middelen van de Vereniging door volgens een vooraf vastgelegde vergaderplanning de kwartaalrapportages, de begroting, de meerjarenbegroting en het jaarverslag te bespreken en te accorderen. De bestuursleden met de financiële portefeuille hebben zich, samen met de uitvoerend bestuurder gebogen over de verwerking van de kosten van het groot onderhoud

Het bestuur heeft zijn positie als werkgever ingevuld door in 2022 een nieuwe gesprekkencyclus in te richten. Jaarlijks voert de remuneratiecommissie er een doelstellingen-, een voortgangs- en een eindgesprek met de directeur-bestuurder. In deze gesprekken worden concrete doelstellingen geformuleerd op het gebied van HR, voortgang uitwerking Koersplan, strategie en onderwijskwaliteit. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden in 2023. Bij deze gesprekken zijn de resultaten van het medewerkersonderzoek betrokken. Het oordeel van de remuneratiecommissie en het bestuur over het functioneren van de uitvoerend bestuurder was positief.

Het toezichthoudend bestuur waardeert de inzet van alle medewerkers, de zichtbare inspanning die zij tonen om het beste voor de leerlingen én de ouders te doen.

Mei 2024

Yvette Lugthart, interim voorzitter

Tycho Jansen, onafhankelijk voorzitter

Hoofdstuk 5. Verslag van de Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Het jaarverslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) betreffende het kalenderjaar 2023 beschrijft het doel en de samenstelling van de GMR en de activiteiten en besluiten in 2023

5.1. Doel van de GMR

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bespreekt bovenschoolse zaken met de uitvoerend bestuurder van de Dordtse schoolvereniging. De personeelsgeleding en/of de oudergeleding van de GMR wordt door de uitvoerend bestuurder geïnformeerd over, om advies gevraagd over of om instemming gevraagd met besluiten die van gemeenschappelijk belang zijn voor de scholen. De Wet medezeggenschap op scholen bepaalt welk recht (informatie, advies of instemming) wanneer van toepassing is.

Daarnaast maakt de GMR ook gebruik van de mogelijkheid zelf advies te geven over onderwerpen die volgens de GMR van belang zijn.

De GMR en medezeggenschapsraden (MR) kunnen te allen tijden bij elkaar advies inwinnen zodat de raden elkaar daar waar mogelijk kunnen versterken. Er is duidelijkheid wat de verantwoordelijkheden zijn van de MR School Mühring en MR School Vest enerzijds en de GMR anderzijds.

5.2. Samenstelling van de GMR 2023

Jolieke Smit (personeelsgeleding School Vest, voorzitter)

Osman Aslan (oudergeleding De School Mühring)

Tamara de Bruijn tot augustus 2023, Marieke van Dijk (personeelsgeleding De School Mühring, secretaris)

Marleen Timmermann tot augustus 2023, Anouk Rozeman (oudergeleding School Vest)

5.3. Activiteiten van de GMR

De GMR vergaderde 8 keer om voorstellen te voorzien van instemming of advies of om op eigen initiatief advies te formuleren.

De GMR ging op regelmatige basis in gesprek met:

- Pien Verwilligen, 5 keer, informerende bijeenkomsten
- het bestuur, 2 keer
- de MR van De School Mühring en School Vest, 2 keer

5.4. Onderwerpen op de agenda van de GMR 2023

De GMR is uitvoerig geïnformeerd over:

- Meerjarenbegroting 2024-2028
- De kwartaalrapportages
- Nieuwe klachtenregeling
- Risico inventarisatie en preventiemedewerker
- Financieel beleid en administratieve organisatie en Interne controle
- Beleid startende leerkrachten
- Bestuursformatieplan 2023
- Medewerkers(tevredenheids)onderzoek
- De schoolanalyses
- Toezichtskader

De GMR is uitvoerig geïnformeerd over en heeft vervolgens geadviseerd over:

- Begroting voor kalenderjaar 2023
- Meerjarenbegroting
- Bestuursformatieplan 2023-2024
- De hoofdlijnen van het financiële beleid
- Managementstatuut

De GMR heeft ingestemd met:

- Bestuursformatieplan 2023-2024
- Positionering van de preventiemedewerker en de persoon
- Opleidingsbeleid

Dordrecht, 28 maart 2024

Jolieke Smit, voorzitter GMR

j.smit@dsvag.nl

II JAARREKENING

Kengetallen

	2023	2022
Liquiditeit (Vlottende activa / kortlopende schulden)	2,89	3,76
Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)	58,08	65,87
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)	72,72	80,15
Rentabiliteit (Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%)	0,35	2,28
Weerstandvermogen excl. MVA (Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%	23,22	23,13
Weerstandvermogen incl. MVA (Eigen vermogen - totale baten * 100)	35,95	37,32
Huisvestingsratio ((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %)	8,28	9,32
Personele baten / totale baten (in %) ¹⁹	0	67,92
Materiële baten / totale baten (in %)	100	32,08
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	79,90	79,00
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	20,10	21,00

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie van de vereniging is gezond te noemen, hetgeen blijkt uit de liquiditeitsratio welke 2,89 bedraagt. De liquiditeitsratio is iets afgenomen ten opzichte van 2022, toen was het 3,76. Oorzaak: SUVIS subsidie

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activa-zijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen en bedraagt 72,72 % inclusief en 58,08 % ex voorzieningen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen en bedraagt 35,95 % inclusief en 23,22 % exclusief vaste materiele activa.

---

¹⁹ Na de vereenvoudiging van de bekostiging is er geen onderscheid meer tussen materiële en personele bekostiging

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

A1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

A. Grondslagen voor de jaarrekening

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Cijfers ter vergelijking

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

De activiteiten van de vereniging bestaat uit het geven van primair onderwijs. De vereniging is gevestigd in Sliedrecht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 23092925.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd. De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

B. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 750,- aangehouden.

Categorie ²⁰	Afschrijvingstermijn
ICT infrastructuur (netwerkbekabeling)	20 jaar
ICT devices (servers, computers, laptops leraren, printers, beamers)	5 jaar
ICT devices leerlingen (Chromebooks, tablets)	3 jaar
Digiborden, touchscreens, laptopkar	8 jaar
Meubilair	20 jaar
Inrichting speellokaal	30 jaar
Inrichting plein (speeltoestellen etc.)	20 jaar
Aanpassingen gebouw	20 jaar
Zonnepanelen	10 jaar
Apparaten (koffie, wasmachine, licht- en geluid etc.)	5 jaar
Lesmethoden (geen licenties)	9 jaar

De afschrijvingstermijnen van de investeringen die reeds voor 1 januari 2022 zijn aangeschaft, zijn niet aangepast.

Zowel het economisch als het juridisch eigendom van het schoolgebouw met ondergrond en erf aan de Vrieseweg 92 berust bij het bestuur en heeft een balanswaarde van € 72.604. De waarde hiervan is blijkens een taxatierapport van 31 december 1993 getaxeerd op € 395.696. Gelet op dit feit is de afschrijving in 1994 gestaakt. De verzekerde waarde is per 2021 zijn als volgt: € 5.985.485 (incl. btw) voor het gebouw en € 893.800 (incl. btw) voor het inventaris. De taxatie vindt gebruikelijkerwijs eens in de vijf jaar plaats. De volgende taxatie zal plaatsvinden in 2026.

Het schoolgebouw en -terrein aan de Blekersdijk 94 heeft een balanswaarde van € 1 en hiervan berust alleen het juridisch eigendom bij de vereniging. Het economisch eigendom van het schoolgebouw en -terrein berustte bij de gemeente tot de oprichting van Arcade. Bij wet is geregeld dat dit onroerende goed "om niet" aan de gemeente wordt overgedragen als het bevoegd gezag "blijvend heeft opgehouden het voor de school te gebruiken". Arcade Dordrecht is opgericht op 15 oktober 2020. De gemeente Dordrecht heeft School Vest overgedragen aan de Dordtse schoolvereniging. De Dordtse schoolvereniging heeft School Vest overgedragen aan Arcade. Dit proces is voor 31 december 2020 afgerond.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa. De vorderingen en

²⁰ Indien een investering niet past in één van de categorieën, wordt de technische levensduur gehanteerd als afschrijftermijn.

overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De Reserve schoolfonds en het Fonds vereniging zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangen onderwijsinstellingen extra bekostiging. Deze regeling eindigt zover nu bekend op 31 juli 2025. Het bestuur heeft besloten om voor de bedragen die per 31 december van het jaar nog niet zijn besteed een bestemmingsreserve genaamd "bestemmingsreserve NPO" te vormen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend. Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO-Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 27 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht. Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

C. Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband

ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2023 is 110,5 %.
Per ultimo 2022 was deze 110,9%.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

D. Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

De instelling loopt geen renterisico en geen kasstroomrisico.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

A2 Balans per 31 december 2023 (na verwerking resultaatbestemming)

Activa	31 dec 2023		31 dec 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa:				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	246.380		256.747	
Technische zaken	83.385		87.614	
Meubilair	179.947		195.649	
ICT	102.584		107.768	
OLP en apparatuur	57.777		67.620	
		670.073		715.398
Vlottende activa:				
Vorderingen				
Debiteuren	0		88.378	
Ministerie van OCW	0		0	
Overige vorderingen en overlopende activa	111.663		113.800	
		111.663		202.178
Liquide middelen		2.215.871		1.699.915
Totale activa		2.997.608		2.617.491
Passiva				
Eigen vermogen:				
Algemene reserve		875.416		775.252
Bestemmingsreserve publiek (A)				
Bestemmingsreserve NPO		118.462		197.751
Bestemmingsreserve privaat (B)				
Reserve schoolfonds	676.012		669.774	
Fonds vereniging	71.021		81.388	
Totaal bestemmingsreserve B		747.033		751.162
Totaal bestemmingsreserve (A + B)		865.496		948.913
Totaal eigen vermogen		1.740.911		1.724.165
Voorzieningen:				
Personeelsvoorzieningen	75.660		85.472	
Overige voorzieningen	363.224		288.224	
Totaal voorzieningen		438.884		373.696

Totaal Langlopende schulden:		11.740		13.269
Kortlopende schulden:				
Crediteuren	39.674		22.176	
Belastingen en premies	184.542		170.450	
Schulden iz pensioenen	45.748		44.744	
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	536.109		268.990	
Overlopende passiva				
		806.073		506.360
Totaal passiva		2.997.608		2.617.491

A3 Staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen	4.612.383	4.344.800	4.360.360
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.296	2.900	2.141
Overige baten	227.582	215.500	257.066
Totaal baten	4.841.261	4.563.200	4.619.566
Lasten			
Personeelslasten	3.855.432	3.607.100	3.566.162
Afschrijvingen	102.353	106.500	110.934
Huisvestingslasten	389.064	426.900	409.804
Overige instellingslasten	476.420	500.100	421.322
Totaal lasten	4.823.269	4.640.600	4.508.222
Saldo baten en lasten	17.992	- 77.400	111.344
Financiële baten	743	0	94
Financiële lasten	1.989	3.400	6.057
Financiële baten en lasten	- 1.246	- 3.400	- 5.963
Resultaat	16.746	80.800	105.382

A4 Kasstroomoverzicht 2023

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		17.992		111.344
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	102.353		110.934	
- Mutaties voorzieningen	65.188		31.063 -	
		167.541		79.871
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	90.515		148.974	
- Kortlopende schulden	299.167		21.135	
		390.227		170.108
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		575.760		361.323
- Ontvangen interest	743		94	
- Betaalde interest	1.989 -		6.057 -	
		1.246 -		5.963 -
Kasstroom uit operationele activiteiten		574.514		355.360
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiele vaste activa	57.028 -		68.375 -	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		57.028 -		68.375 -
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing/mutaties langlopende schulden	1.529 -		1.529 -	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		1.529 -		1.529 -
Mutatie liquide middelen		515.957		285.456
Beginstand Liquide middelen	1.699.915		1.414.458	
Mutatie liquide middelen	515.957		285.456	
Eindstand liquide middelen		2.215.871		1.699.915

A5 Toelichting behorende tot de balans (na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
				31-12-2023	31-12-2022	
				€	€	
1. Materiele vaste activa						
Gebouwen en terreinen				246.380	256.747	
Technische zaken				83.385	87.614	
Meubilair				179.947	195.649	
ICT				102.584	107.768	
OLP en apparatuur				57.777	67.620	
				670.073	715.398	
	Gebouwen en terreinen	Technische zaken	Meubilair	ICT	OLP en apparatuur	totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 dec 2022</i>						
Aanschafwaarde	383.605	165.324	400.316	231.785	168.592	1.349.623
Cumulatieve afschrijvingen	126.858 -	77.711 -	204.667 -	124.018 -	100.972 -	634.225 -
<i>Boekwaarde 31 dec 2023</i>						
Aanschafwaarde	256.747	87.614	195.649	107.768	67.620	715.398
<i>Mutaties</i>						
Investeringen	0	7.100	4.162	38.859	6.907	57.028
Afschrijvingen	10.367 -	11.329 -	19.865 -	44.042 -	16.751 -	102.353 -
<i>Mutaties boekwaarde</i>						
	10.367 -	4.229 -	15.702 -	5.185 -	9.844 -	45.325 -
<i>Boekwaarde 31 dec 2023</i>						
Aanschafwaarde	383.605	172.424	404.478	270.644	175.499	1.406.652
Cumulatieve afschrijvingen	137.225 -	89.039 -	224.531 -	168.060 -	117.723 -	736.578 -
<i>Boekwaarde 31 dec 2023</i>						
	246.380	83.385	179.947	102.584	57.777	670.073
Afschrijvingspercentages				Vanaf	t/m	
Gebouwen en terreinen				3,33 %	3,33 %	
Technische zaken				4,00 %	10,00 %	
Meubilair				3,33 %	5,00 %	
ICT				5,00 %	33,33 %	
OLP en apparatuur				11,11 %	20,00 %	
				Bedrag	peildatum	
<i>OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen</i>				€		
WOZ waarde gebouwen en terreinen				2.230.000	01-01-2023	
Verzekerde waarde gebouwen en terreinen				5.985.485	01-01-2022	
VLOTTENDE ACTIVA						

2. Vorderingen		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Debiteuren		0	88.378
Overige vorderingen en overlopende activa		111.663	113.800
		-----	-----
		111.663	202.178
Overige vorderingen en overlopende activa			
Vervangingsfonds inzake salariskosten		0	12.158
Vooruitbetaalde kosten		35.861	54.666
Overige vorderingen		75.801	46.976
		-----	-----
		111.663	113.800
3. Liquide middelen		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Banktegoeden		2.215.871	1.699.915
		-----	-----
		2.215.871	1.699.915
Banktegoeden			
Betaalrekening bestuur		1.400.601	886.603
Betaalrekening school		11.486	10.525
Spaarrekening		803.785	802.787
		-----	-----
		2.215.871	1.699.915

PASSIVA

4. Eigen Vermogen

	Saldo 01-01-2023	Resultaat	Overige mutatie	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€
Algemene reserve	775.252	100.163	0	875.416
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Bestemmingsreserve NPO	197.751	79.289-	0	118.462
	-----	-----	-----	-----
	197.751	79.289 -	0	118.462
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	669.774	6.238	0	676.012
Fonds vereniging	81.388	10.367-	0	71.021
	-----	-----	-----	-----
	751.162	4.129 -	0	747.033
	-----	-----	-----	-----
Totaal Bestemmingsreserves (A +B)	948.913	83.418-	0	865.496
	-----	-----	-----	-----
Eigen vermogen	1.724.165	16.746	0	1.740.911

			2023
			€
Resultaat algemene reserve			100.163
Resultaat Bestemmingsreserve NPO	79.289 -		

Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		79.289 -	
Resultaat Reserve schoolfonds	6.238		
Fonds vereniging	10.367-		

Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		4.129 -	

Resultaat Bestemmingsreserves (A +B)			83.418 -

Resultaat Eigen vermogen			16.746

5. Voorzieningen vergelijken met vorig jaar:

	Saldo 01-01-2023	Dotaties	Onttrekkingen	vrijval	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€	€
Personeel:					
Jubilea	37.456	0	1.976 -	5.220-	30.260
Duurzame inzetbaarheid	48.016	6.763	9.379 -	0	45.400
	85.472	6.763	11.355 -	5.220-	75.660
Overig:					
Onderhoud	288.224	75.000	0	0	363.224
	288.224	75.000	0	0	363.224
Totaal voorzieningen	373.696	81.763	11.355 -	5.220-	438.884
VERLOOP VOORZIENINGEN					
		Saldo 31-12-2023	Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 -5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€	€
Personeel:					
Jubilea		30.260	4.780	11.596	13.884
Duurzame inzetbaarheid		45.400	0	45.400	0
		75.660	4.780	56.996	13.884
Overig:					
Onderhoud		363.224	63.720	299.504	0
		363.224	63.720	299.504	0
Totaal voorzieningen		438.884	68.500	356.500	13.884

6. Langlopende schulden

	31-12-2023		31-12-2022
	€		€
Overige langlopende schulden	11.740		13.269
	-----		-----
	11.740		13.269

Verloop langlopende schulden

	Boekwaarde 01-01-2023	Ontvangen subsidies	Vrijval 2022	Boekwaarde 31-12-2023	Looptijd 1 -5 jaar	Looptijd 5 > jaar
	€	€	€	€	€	€
Inv. Subs. Gemeente	8.748	0	1.296 -	7.452	5.184	2.268
Inv. Subs. Privaat	4.521	0	233 -	4.288	933	3.354
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	13.269	0	1.529 -	11.740	6.117	5.622

Het deel met een looptijd van < 1 jaar wordt gepresenteerd onder de overlopende passiva.

7. Kortlopende schulden

	31-12-2023		31-12-2022
	€		€
Crediteuren	39.674		22.176
Belastingen en premies sociale verzekeringen	184.542		170.450
Schulden terzake pensioenen	45.748		44.744
Overige kortlopende schulden en Overlopende passiva	536.109		268.990
	-----		-----
	806.073		506.360
Belastingen en premies sociale verzekeringen			
Loonheffing	174.775		164.385
Premie Vervangingsfonds/Participatiefonds	9.767		6.065
	-----		-----
	184.542		170.450
Overlopende kortlopende schulden en overlopende passiva			
OCW geormerkt: Maatwerkregeling ventilatie op scholen	323.371		
OCW subsidie energiecompensatie FO	9.450		
Nog te betalen vakantiegeld	120.695		114.735
Nog te betalen bindingstoelage	12.438		12.650
Vooruitontvangen investeringssubsidie gemeente	1.296		1.296
Vooruitontvangen investeringssubsidie privaat	233		233
Vooruitontvangen bedragen	41.691		97.003
Overige kortlopende schulden	26.934		43.073
	-----		-----
	536.109		268.990

Model G: Verantwoording subsidies

Bijlage behorende bij RJ 660.402, geldend vanaf het verslagjaar 2014)

G1. Subsidies waarbij het eventuele niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Studieverlof	Kenmerk 1349568-1	Datum 22-08-2023	Nee

G2: subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangsten t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€	€	€	
		totaal	€	€	€	€	€	€	

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie verstrekt is, doorlopend tot in het volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangsten t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
Ventilatie op school			€323.371,20	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 323.371,20	€ 0,-	€323.371,20
	VENT-V-2300082	21-12-2023							
		totaal	€323.371,20	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€323.371,20	€ 0,-	€323.371,20

A6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2023

Baten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
(Rijks) bijdragen			
Vereenvoudigde bekostiging	4.011.277	€ 3.838.000	
Vergoeding personeel	0	0	2.599.149
Vergoeding materiele instandhouding	0	0	476.265
Vergoeding PAB	0	0	538.444
Vergoeding werkdrukvermindering	168.600	168.600	163.064
Vergoeding Nationaal Programma Onderwijs	176.458	176.400	380.446
Bijzondere bekostiging prof, en beg schoolleiders	62.819	26.300	60.372
Niet-geormerkte subsidie	3.824		
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	189.406	135.500	142.621
	-----	-----	-----
	4.612.383	4.344.800	4.360.360
Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
Gemeente: overige vergoedingen	0	800	0
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	1.296	2.100	2.141
	-----	-----	-----
	1.296	2.900	2.141
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	81.170	61.000	60.889
Baten schoolfonds	13.554	13.000	17.832
Vrijval investeringssubsidie privaat	233	200	7.002
Ouderbijdragen	102.979	140.000	141.906
Overige baten personeel	27.148	1.300	22.383
Overige baten	2.456	0	7.054
Baten leerlingen cluster 1 en 2	42	0	0
	-----	-----	-----
	227.582	215.500	257.066
	-----	-----	-----
Totaal baten	4.841.261	4.563.200	4.619.566
Lasten			
Personele lasten	€	€	€
Lonen en salarissen	2.808.591	3.430.300	2.574.375
Sociale lasten	407.786	0	396.120
Premies participatiefonds	58.643	0	33.744
Premies vervangingsfonds	54.128	0	67.112
Pensioenlasten	405.961	0	388.143
Overige personele lasten	220.653	202.700	212.445
Uitkeringen (-/-)	100.330-	- 25.900	105.777 -
	-----	-----	-----
	3.855.432	3.607.100	3.566.162
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022

	€	€	€
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	339.132	324.300	301.665
Salariskosten OP	2.538.628	2.351.100	2.291.046
Salariskosten OOP	268.078	282.400	270.353
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	57.255	0	81.437
Salariskosten vervanging eigen rekening	18.689	92.300	25.854
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	0	0	5.927
Salariskosten Passend Onderwijs	0	0	20.374
Salariskosten vervanging DI	0	0	0
Salariskosten werkdrukvermindering OP	157.592	66.500	118.597
Salariskosten werkdrukvermindering OOP	82.212	54.000	96.000
Salariskosten NPO (nationaal Programma Ondw)	222.730	210.200	215.153
Salariskosten LIO-ers en stagiaires	4.608	9.300	10.662
Salariskosten ouderschapsverlof	15.939	12.700	18.965
Salariskosten geboorteverlof	0	0	1.420
Salariskosten seniorenregeling	23.713	22.500	25.131
Salariskosten t.l.v. schoolfonds	4.114	0	8.440
Onttrekking voorziening duurzame inzetbaarheid	7.368-	0	43.259 -
Salariskosten WKR via salaris	9.787	5.000	11.730
Correctie sociale lasten	407.786 -	0	396.120 -
Correctie premies Pf	58.643-	0	33.744 -
Correctie premies Vf	54.128-	0	67.112 -
Correctie pensioenlasten	405.961-	0	388.143 -
	-----	-----	-----
	2.808.591	3.430.300	2.574.375
Sociale lasten			
Sociale lasten	407.786	0	396.120
	-----	-----	-----
	407.786	€ 0	396.120
Premies participatiefonds			
Premies participatiefonds	58.643	0	33.744
	-----	-----	-----
	58.643	0	33.744
Premies Vervangingsfonds			
Premies Vervangingsfonds	54.128	0	67.112
	-----	-----	-----
	54.128	0	67.112
Pensioenlasten	€	€	€
Pensioenlasten	405.961	0	388.143
	-----	-----	-----
	405.961	0	388.143

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Overige personele lasten			
Nascholing	37.617	42.000	35.822
Nascholing NPO	7.110	11.300	17.235
Kosten schoolbegeleiding	80.471	37.500	17.486
Kosten Arbo	16.770	23.000	28.288
Dotatie voorziening jubilea	0	0	3.347
Vrijval voorziening jubilea	5.220 -		
Dotatie voorziening Duurzame inzetbaarheid	6.763	0	8.949
Vrijval voorziening DI	2.011 -	0	5.165 -
Personele kosten contractbasis	12.047	13.800	11.077
Derde partij werkdrukvermindering	13.515	40.000	17.830
Derde partij IOP	0	0	0
Derde partijen NPO	25.908	10.500	49.381
Overige personeelskosten	27.686	24.600	28.195
	-----	-----	-----
	220.653	202.700	212.445
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	100.330 -	- 25.900	105.777 -
	-----	-----	-----
	100.330 -	-25.900	105.777 -
Personeelsbezetting			
	2023	2022	2021
	Aantal FTE's	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	2,70	2,58	2,63
OP	33,54	32,40	32,98
OOP	9,03	11,59	11,39
	-----	-----	-----
	45,28	46,56	46,99
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Afschrijvingen	€	€	€
Gebouwen en terreinen	10.367	10.400	10.367
Technische zaken	11.329	11.200	11.190
Meubilair	19.865	19.700	19.498
ICT	44.042	45.200	41.488
OLP en apparatuur	16.751	20.000	28.387
Boekverlies desinvesteringen	0	0	5
	-----	-----	-----
	102.353	106.500	110.934

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Huisvestingslasten	€	€	€
Dotatie onderhoudsvoorziening	75.000	75.000	75.000
Onderhoud gebouwen/installaties	49.439	55.000	62.728
Energie en water	142.202	167.400	140.939
Schoonmaakkosten	100.664	106.800	115.351
Heffingen	17.438	15.700	13.465
Tuinonderhoud	0	2.000	458
Bewaking en beveiliging	4.321	5.000	1.864
	-----	-----	-----
	389.064	426.900	409.804
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	58.646	60.000	54.875
Advieskosten Koersplan	43.395	40.000	
Reis- en verblijfkosten	0	0	216
Accountantskosten	15.027	11.000	11.737
Telefoonkosten	- 782	4.000	3.658
Overige administratie en beheer	25.561	37.500	32.976
	-----	-----	-----
	141.846	152.500	103.462
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud/vervanging inventaris < € 750,-	1.498	2.300	2.522
<i>Overige</i>			
Wervingskosten	732	6.000	1.554
Representatiekosten	120	2.000	0
Contributies	8.871	10.800	8.184
Afdracht GOVAK-gelden	3.309	3.200	3.896
Excursies/ werkweek/ sport	2.452	0	11.049
Medezeggenschap	909	1.500	304
Verzekeringen	2.620	3.700	1.876
Portikosten / drukwerk	1.191	2.500	688
Kantinekosten	10.374	6.000	12.248
Culturele vorming	4.057	7.600	3.228
Schooltest/ onderzoek / begeleiding	349	1.200	892
Jubileum De School Mühring	12.958	12.500	
Lasten schoolfonds	52.700	63.000	53.296
Overige uitgaven	55	0	860 -
Activiteitencommissie	28.484	25.600	27.744
	-----	-----	-----
	129.181	145.600	124.099

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket OLP	136.114	119.900	113.020
(leer)middelen NPO	0	10.000	13.906
Informatietechnologie	27.288	31.200	24.922
Kopieerkosten	40.495	38.200	39.391
	-----	-----	-----
	203.896	199.600	191.240
Totaal Overige instellingslasten	476.420	500.100	421.322
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	743	0	94
	-----	-----	-----
	743	0	94
Financiële lasten			
Rentelasten	0	400	0
Overige financiële lasten	1.989	3.000	6.057
	-----	-----	-----
	1.989	3.400	6.057
	-----	-----	-----
Totaal financiële baten en lasten	1.246 -	3.400 -	5.963
Specificatie accountantskosten			
Onderzoek jaarrekening	15.027	11.000	11.737
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	-----	-----	-----
Totaal accountantskosten	15.027	11.000	11.737

A7 Overzicht verbonden partijen

Model E. Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2023	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023 EUR	Art. 2:403 BW	Deelname
				EUR	EUR	Ja/Nee	%
SWV Passend onderwijs Dordrecht	Stichting	Dordrecht	4	n.v.t	n.v.t	Nee	0
Vereniging Arcade Dordrecht	Vereniging	Dordrecht	3	n.v.t	n.v.t	Nee	0
Stichting Zomerschool Dordrecht	Stichting	Dordrecht	4	n.v.t	n.v.t	Nee	0

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. Overige

A8 Wet normering topinkomens

WNT-verantwoording 2023 Dordtse Schoolvereniging voor basisonderwijs op algemene grondslag

De WNT is van toepassing op de Dordtse Schoolvereniging voor basisonderwijs op algemene grondslag. Het voor de Dordtse Schoolvereniging voor basisonderwijs op algemene grondslag toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2023: € 132.000,-

Totale baten t-2: 2 complexiteitspunten; aantal leerlingen: 1 complexiteitspunt; het aantal gewogen onderwijssoorten: 1 complexiteitspunt. Dit totaal van 4 complexiteitspunten correspondeert met WNT klasse A.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	C.P.R.M. Verwilligen
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 95.534
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.970
Subtotaal	€ 111.504
Individueel toegepast maximum	€ 132.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging	€ 111.504
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	C.P.R.M. Verwilligen
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 92.575

Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.729
Subtotaal	€ 109.304
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 128.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging	€ 109.304
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	T. Jansen
Aanvang en einde functievervulling in 2023	28/03 - 31/12
Functiegegevens	Voorzitter
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij de DSVAG	2.700
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de DSVAG	n.v.t.
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van de DSVAG	n.v.t.
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	15.081
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	2.700
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

Gegevens 2023	Functie
Naam topfunctionaris	
Y. Lugthart (Yvette)	Lid, waarnemend voorzitter tot 28 maart 2023
A.D. Sterk (Alain)	Penningmeester tot 27 juni 2023
M.W.V. Muller (Marnix)	Lid
A.Noordegraaf (Anneloes)	Lid, uitgetreden op 5 september 2023
S.A. van Vliet (Stefan)	Penningmeester
C.A. van Klink (Kees)	Penningmeester, aangetreden op 28 maart 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

A9 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Huurovereenkomst:

De vereniging is een contract aangegaan met Sharp voor het huren van kopieerapparatuur voor De School Mühring en School Vest. De looptijd bedraagt 72 maanden ingaande per 1 augustus 2018. De vaste kosten bedragen € 5.847,03 per kwartaal (prijspeil 2023).

Het contract is in 2023 vernieuwd met ingangsdatum 1 februari 2024.

A10 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

B1 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het resultaat. Er is dus geen statutaire regeling resultaatbestemming.

B2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Dordtse Schoolvereniging voor Basisonderwijs op Algemene Grondslag,
gevestigd te Dordrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Dordtse Schoolvereniging voor Basisonderwijs op Algemene Grondslag te Dordrecht, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Dordtse Schoolvereniging voor Basisonderwijs op Algemene Grondslag op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2023;
- (2) de staat van baten en lasten over 2023; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Dordtse Schoolvereniging voor Basisonderwijs op Algemene Grondslag, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele cordeelvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 26 juni 2024

Moore DRV

w.g. drs. J.J. Driessen RA

B3 Ondertekening Jaarverslag

Opgesteld door het bestuur te Dordrecht op 1 juli 2024

T. Jansen, voorzitter	
S.A. van Vliet, penningmeester	
C.A. van Klink, penningmeester	
M.W.V. Muller, lid	
Y. Lugthart, lid	
C.P.R.M. Verwilligen, uitvoerend bestuurder	

Vastgesteld op 1 juli 2024 door de Algemene ledenvergadering

Om veiligheidsredenen zijn in deze versie van het jaarverslag geen handtekeningen opgenomen.